



**LAUREA**  
AMMATTIKORKEAKOULU

*Uuden edellä*

# Factoring-rahoitus ja siihen liittyvä kirjanpito luotonottajan kannalta

---

Kajander, Amanda

2012 Laurea Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu  
Laurea Kerava

## Factoring-rahoitus ja siihen liittyvä kirjanpito luotonot- tajan kannalta

Amanda Kajander  
Liiketalouden koulutusohjelma  
Opinnäytetyö  
Lokakuu, 2012

Amanda Kajander

### Factoring-rahoitus ja siihen liittyvä kirjanpito luotonottajan kannalta

Vuosi 2012 Sivumäärä 41

---

Opinnäytetyössä tutkitaan factoring-rahoitusta luotonottajan kannalta. Lisäksi tutkielmassa perehdytään factoring-rahoituksen kirjanpitoon. Tarkoituksena on selvittää, mitä haasteita factoring-rahoitus tuo yritykselle. Tutkimusongelmaa selvitetään tutkimalla factoring-rahoitusta laajasti, useasta näkökulmasta. Tavoitteena on luoda kattava kuvaus factoring-rahoituksesta niin, että tutkielmaa voivat hyödyntää sekä opiskelija että yritykset. Tutkielmassa esitetään jonkin verran factoring-rahoitusta kansainvälisestä näkökulmasta, mutta pääasiassa käsitellään Suomessa tapahtuvaa factoring-rahoitusta.

Opinnäytetyö on tehty käyttäen laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimusaihetta on käsitelty teoreettisesti ja aineiston laatuun on kiinnitetty huomiota. Laadullinen tutkimusmenetelmä on valittu käytettäväksi, koska aineiston laadulla on suurempi merkitys kuin sen määrällä. Koska opinnäytetyö on hyvin teoreettinen, on tutkielman kannalta merkittävimpiä asioita havainnollistettu esimerkein.

Tutkielma voidaan jakaa pääpiirteittäin kolmeen osioon, joista ensimmäisessä esitetään perustietoja factoring-rahoituksesta. Ensimmäisen osion avulla luodaan perusta tutkimusongelman selvittämiseksi. Opinnäytetyön toisessa osiossa käsitellään factoring-kirjanpitoa. Teoreettisen esitystavan lisäksi kirjanpitoa selvennetään myös kuvin ja esimerkein. Viimeisessä osiossa esitetään tutkielmassa esiin tulleet huomiot ja havainnot sekä opinnäytetyöhön ja sen tekemiseen oleellisesti liittyviä asioita.

Factoring-rahoitus on rahoitusmuotona monipuolinen ja sisältää useita eri ulottuvuuksia. Monipuolisuudesta huolimatta factoring-rahoitus ei kuitenkaan välttämättä sovi jokaisen yrityksen rahoitukseksi. Yleisesti factoring-rahoituksesta on etua erityisesti pienille ja kasvupotentiaalisille yrityksille. Lisäksi factoring-rahoitus sopii muun muassa erilaisten projektien ja sesonkiloonteisilla toimialoilla toimivien yritysten rahoitukseksi. Yksi factoring-rahoituksen haasteista on sen kannattavuuden selvittäminen. Kyseessä on lyhytaikainen rahoitusmuoto, mutta kustannukset voivat nousta melko suuriksi. Factoring-rahoituksen imago on hyvin monivahteinen ja opinnäytetyössä on pyritty kuvaamaan sitä useammasta eri näkökulmasta.

Avainsanat: factoring, factoring-rahoitus, rahoitus, factoring-kirjanpito, kirjanpito

Amanda Kajander

**Factoring Finance and Factoring Accountancy from Debtor's Aspect**

Year	2012	Pages	41
------	------	-------	----

---

This Bachelor's thesis examines factoring finance and accountancy from the debtor's point of view. The primary purpose of the thesis is to determine the challenges that may appear when a corporate chooses factoring finance. The topic of study is explored extensively for the purpose to solve the research problem. The aim of thesis is to create a comprehensive description about factoring finance so that both students and companies could utilize this. Factoring finance is described also from international aspect but the main point is to examine factoring finance in Finland.

The research method of the thesis is qualitative and the study is theoretical. The material for this study was accurately selected. The quality of the material has a bigger impact than its quantity. The main and significant points of this study are also expressed with pictures and examples.

The thesis consists of three main sections. The basics of factoring finance are described in the first section. The basics are the foundation for the study and the base for the attempts to solve the research problem. The second section deals with factoring accountancy. In addition to the theoretical description accountancy is also shown with examples and pictures. The notes which have come up from the study are introduced in the third and last section.

Factoring finance is a versatile and multidimensional type of financing. Despite the diversity of factoring finance, it does not suit for every company to finance their business. Small companies which have potential to grow derive most profit from factoring finance. Factoring finance is also suitable for project financing and seasonal industries for example. Profitability is one of the main issues for companies to think over while choosing the factoring finance. Although factoring finance is a short-term financing, the costs may increase relatively high. In this study the subject was examined from many points of view and that is because the image of factoring finance is quite eclectic.

Key words: Factoring, Factoring Finance, Financing, Factoring Accountancy, Accountancy

## Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Aihe ja rajaus.....	7
1.2	Tausta ja tavoitteet.....	8
1.3	Rakenne.....	9
2	Yleistä factoring-rahoituksesta.....	9
2.1	Vientifactoring-rahoitus.....	11
2.2	Lainsäädäntö.....	12
2.3	Imago ja tunnettuus.....	13
3	Factoring-rahoituksen historia.....	14
4	Factoring-rahoituksen vaiheet.....	16
5	Factoring-rahoituksen edut.....	20
6	Factoring-rahoituksen haitat.....	23
7	Factoring-rahoituksen riskit ja niiltä varautuminen.....	25
8	Kirjanpito.....	27
8.1	Yleisiä kirjaussääntöjä.....	28
8.2	Factoring-kirjanpito.....	28
8.3	Factoring-kirjaukset.....	29
9	Yhteenveto.....	33
	Lähteet.....	38
	Kaaviot ja kuvat.....	40
	Taulukot.....	41

## 1 Johdanto

Yrity maailma on hyvin laaja, monipuolinen ja jatkuvasti muuttuva. Toisaalla uusia yrityksiä ja toimialoja perustetaan, kun samaan aikaan osa joutuu lopettamaan toimintansa. Pelkästään Suomessa oli vuonna 2010 toiminnallisia yrityksiä yhteensä 318 951 (Tilastokeskus, 2011). Niin Suomessa kuin myös koko maailmassa toimivia yrityksiä yhdistää kuitenkin ainakin yksi asia, joka on rahoitus. Jokaisen yrityksen, toimialasta tai maasta riippumatta, on rahoitettava liiketoimintansa. Vaihtoehtoja rahoituksen hankkimiseen on kuitenkin monia. Yritys voi hoitaa rahoituksensa kokonaan omalla pääomalla, mutta tavallisimmin käytetään oman pääoman lisäksi myös vierasta pääomaa. Saadakseen ulkopuolista rahoitusta, on yrityksellä kuitenkin useinkin oltava omia varoja eli omaa pääomaa. Kaikilla yrityksillä on omanlaisensa tarpeet rahoituksen suhteen. Vierasta pääomaa voidaan tarvita yleisesti liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tai esimerkiksi yksittäistä investointia varten.

Talouden suhdanteet vaikuttavat merkittävästi rahoitusmarkkinoihin. Laskusuhdanteessa yritysten voi olla vaikeampi saada ulkopuolista rahoitusta kuin noususuhdanteen aikana. Toisaalta yritysten rahoituksen tarve saattaa kasvaa laskusuhdanteen aikana, mikä tekee tilanteesta markkinoiden kannalta hyvin hankalan. Näin ollen markkinoilla syntyy helposti tilanne, jossa kysyntä ja tarjonta eivät kohta. Samanaikaisesti, kun kysyntä lisääntyy, tarjonta vähenee. Niin yritysten kuin rahoittajien onkin huomioitava nykyhetken tilanteen lisäksi myös tulevaisuuden tarpeet. Erityisesti yritysten kannattaa huolehtia oikeanlaisesta rahoituksesta noususuhdanteen aikana, jolloin liiketoimintaa saadaan kasvatettua ja taloudellisesti vakautettua. Tällöin saadaan turvattua liiketoiminta mahdollisilta laskusuhdanteen aikana syntyviltä negatiivisilta vaikutuksilta. Koskaan ei kuitenkaan voi täysin tietää, miten erilaiset asiat vaikuttavat toisiinsa. Tulevaisuuden ennustaminen tekeekin rahoitusmarkkinoiden toiminnasta vaikean. Vaikka talouden tapahtumia pyritään ennakoimaan ja arvioimaan niin yritysten kuin rahoittajien puolesta, on ennustaminen ja täydellisen varmuuden saaminen niistä mahdotonta.

Yritysten on erityisen tärkeää vertailla eri rahoitusmuodoista saatavia mahdollisia hyötyjä ja haittoja löytääkseen juuri omalle toiminnalleen sopivan rahoitusmuodon. Oikeanlaisen rahoituksen valinnalla on merkittävä rooli yrityksen liiketoiminnalle kuin myös päinvastaisesti vääränlaisella rahoitusmuodon valinnalla voi ilmetä yllättävänkin merkittäviä negatiivisia seurauksia. Factoring-rahoitus on yksi rahoitusmuodoista, jota luotto- ja rahoituslaitokset tarjoavat yrityksille. Factoring-rahoituksessa niin kuin muissakin rahoitusinstrumenteissa on omat etunsa ja haittansa, eikä se välttämättä sovi kaikille yrityksille. Tutkielmassa perehdytään syvemmin factoring-rahoitukseen yrityksen eli luotonottajan kannalta. Lisäksi tutkielmassa

esitellään factoring-rahoitukseen liittyvää luotonottajan kirjanpitoa ja siihen liittyviä muita huomioita.

## 1.1 Aihe ja rajaus

Tutkielman aiheena on factoring-rahoitus ja siihen liittyvä kirjanpito luotonottajan kannalta. Opinnäytetyön tutkimusongelmana ovat factoring-rahoituksen haasteet luotonottajalle. Tutkimusongelmaa avataan syventymällä factoring-rahoituksen käyttöönotosta aiheutuneisiin tapahtumiin, joita syntyy luotonottajalle. Tutkimusongelmaa selvitettyä perehdytään myös erityisesti factoring-rahoituksen riskeihin, mahdollisuuksiin sekä Suomen kirjanpitolakiin. Tutkielmassa ei käsitellä factoring-rahoitusta tai -kirjanpitoa rahoittajan kannalta aiheen laajuuden vuoksi. Koska factoring-rahoitukseen liittyvät asiat luotonottajan kannalta on haluttu nostaa laajasti esiin ja syventyä niihin kunnolla, oli tutkielman pituuden kannalta järkevää jättää rahoittajan näkökulma kokonaan pois. Esimerkeissä käsitellään ainoastaan Suomessa rekisteröityjä, kirjanpitovelvollisia yrityksiä, joiden kirjanpito tapahtuu euromääräisenä. Esimerkeissä ei myöskään käsitellä tai huomioida arvonalisäveron tai muiden verojen vaikutusta yrityksen kirjanpitoon. Tutkielmassa esitellään jonkin verran factoring-rahoitusta myös kansainvälisesti, mutta muissa maissa kuin Suomessa tapahtuvaan kirjanpitoon ei syvennytä lainkaan. Kansainvälinen näkökulma on tuotu tutkielmassa esiin, koska yhä useammilla suomalaisilla on liiketoimintaa myös muualla maailmassa. Lisäksi markkinoiden vahva kansainvälistyminen 2000- ja 2010-luvuilla, ja sitä myöten muiden maiden toiminnan aiheutuvien vaikutusten voimistuminen Suomen markkinoihin, on perusteena tuoda esiin factoring-rahoituksen tapoja ja toimintaa muualla maailmassa. Kirjanpitosäädökset ja -lait poikkeavat hyvin paljon eri maiden välillä, minkä vuoksi tutkielmassa perehdytään ainoastaan suomalaiseen factoring-kirjanpitoon. Jos Suomen lisäksi käsiteltäisiin muiden maiden factoring-kirjanpitoa, tutkielman laajuus olisi kohtuuttoman suuri eikä niin sanottua punaista lankaa olisi. Koska tutkielmassa ei myöskään vertailla Suomessa tapahtuvaa factoring-rahoitusta minkään tietyn maan kanssa, ei näin ollen ole perustetta valita vain yhtä maata, jonka factoring-kirjanpitosäädöksiin ja -lakeihin syvennettäisiin.

Factoring-rahoituksella tarkoitetaan tutkielmassa suomalaiselle yritykselle myönnettävää luottoa. Tarkastelukohteesta saadun tiedon perustana ovat olleet Suomen markkinat ja laki sekä suomalaiset, kirjanpitovelvolliset yritykset. Factoring-rahoituksen määritelmät poikkeavat jokseenkin toisistaan maista ja lähteistä riippuen, mikä johtuukin suurimmaksi osaksi eri maissa voimassa olevista lainsäädännöistä. Suomen lainsäädäntö määrittää factoring-rahoituksen luotoksi (Edilex 2003). Suomesta poiketen esimerkiksi Saksassa factoring-rahoitus käsittää luoton lisäksi myös laskusaatavien myynnin (EUR-Lex 2003).

## 1.2 Tausta ja tavoitteet

Opinnäytetyön aiheeksi on valittu factoring-rahoitus ja siihen liittyvä kirjanpito luotonottajan kannalta, sillä aihetta on käsitelty opetuksessa lähinnä vain pääpiirteittäin. Kyseessä on kuitenkin hyvin laaja ja moniulotteinen aihealue, missä riittää pohdittavaa ja yrityksen kannalta erilaisia näkökulmia. Ylipäätään yritysrahoitus ja kirjanpito ovat oleellisia aiheita tuntee niin tulevien kuin jo olemassa olevien yritysten keskuudessa. Koska factoring-rahoitus on yleisesti hieman tuntemattomampi rahoitusmuoto, valikoitui se siitä syystä opinnäytetyön aiheeksi. Tutkielmaa tehtäessä on käytetty kirjallista aineistoa sekä Internet-lähteitä. Lähteiden käytössä pääpainopiste on ollut kirjallisessa aineistossa, mutta myös Internet-lähteitä on pyritty käyttämään mahdollisimman laajasti, jotta lähteiden käyttö olisi tasapainoista ja monipuolista. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi on valittu laadullinen menetelmä, jonka avulla tutkimusaihetta on voitu käsitellä kokonaisuutena ja esittää mahdollisia uusia puolia aiheeseen liittyen. Tutkielman tekemisessä käytetty aineisto on valittu tarkoin ja harkiten. Aineistoa valittaessa on pyritty keskittymään enemmän laatuun kuin määrään, koska tietyn määrän jälkeen aineistosta ei ole ilmennyt enää uutta tietoa vaan samat tiedot ovat alkaneet toistua lähteestä riippumatta. Laadullinen tutkimusmenetelmä sopii käytettäväksi tutkielmassa, koska se mahdollistaa tutkimusaiheen tarkastelun laajasti, useammasta eri näkökulmasta.

Factoring-rahoituksesta on tehty aiemmin muutamia tutkielmia. Erona opinnäytetyöhöni ovat pääasiassa eri näkökulmat aiheeseen. Suurimmassa osassa aiemmin tehdyissä tutkielmissä näkökulmana on käytetty vastakohtaista kantaa eli rahoittajan näkökulmaa, mikä tarkoittaa, että samankaltaisuuksia ei juuri edellä mainittuihin tutkielmiin ole. Muutamassa tutkielmassa käsitellään osaa opinnäytetyössäni esillä olevista aiheista, jolloin joitakin yhtäläisyyksiä saattaa löytyä. Factoring-rahoitus on esillä esimerkiksi eri rahoitusmuotoja yleisesti käsittelevissä tutkielmissa, joissa kuvailu on pääpiirteittäistä ja ainoastaan yhtenä osana muuta kokonaisuutta. Sen vuoksi factoring-rahoitusta ei ole tarkasteltu muissa tutkielmissa syvemmin. Muiden edellä mainittujen tutkielmien lisäksi on tehty aiemmin yksi tutkielma, jossa näkökulmana on myös luotonottajan kanta, mutta sisältö ei kuitenkaan vastaa täysin opinnäytetyössäni käsiteltäviä asioita. Merkittävimpana erona voidaan mainita lähtökohdat tutkielmalle. Aiemmassa opinnäytetyössä on lähtökohdaksi käytetty case-yritystä, eikä näin ollen tutkielman tarkoitus ja tavoitteet ole samat verrattuna opinnäytetyöhöni. Koska tarkoitus ja tavoitteet eroavat toisistaan, ei sen vuoksi myöskään sisältö ja käsiteltävät asiat vastaa toisiaan. Aiemmin ei ole tehty yhtään tutkielmaa, jossa käsiteltäisiin factoring-rahoituksen lisäksi siihen liittyvää kirjanpitoa.

Opinnäytetyön pääasiallisena tavoitteena on luoda sisällöltään kattava kokonaisuus factoring-rahoituksesta ja siihen liittyvästä kirjanpidosta luotonottajan näkökulmasta. Tarkoituksena on, että tutkielmaa voidaan hyödyntää niin opinnoissa kuin myös yritys-elämässä. Opiskelijat



voivat hyödyntää tutkielmaa saadakseen yksityiskohtaisempaa ja laajempaa tietoa factoring-rahoituksesta ja -kirjanpidosta. Yritykset, jotka harkitsevat factoring-rahoitukseen siirtymistä tai valitsemista, voivat saada tarpeellista tietoa opinnäytetyöstä valintaa varten. Lisäksi tutkielmaa voidaan käyttää apuna sopivan rahoitusmuodon löytämiseksi. Tutkielman tavoitteena on antaa lukijalle selkeä ja yksityiskohtainen kokonaiskuva factoring-rahoituksesta Suomessa. Tavoitteena on, että lukija saa tarvittavaa tietoa factoring-rahoituksen käytöstä ja käyttöön liittyvistä oleellisista tapahtumista sekä eduista, haitoista, riskeistä ja mahdollisuuksista yrityksen kannalta niin historian, nykyhetken kuin myös tulevaisuuden näkökulmista.

### 1.3 Rakenne

Opinnäytetyö voidaan jakaa kolmeen eri osioon, joissa lähestymistavat tutkimusaiheeseen poikkeavat hieman toisistaan. Erilaiset lähestymistavat on valittu käsiteltäviin aiheisiin sopiviksi, jotta lukijan olisi mahdollisimman vaivatonta ymmärtää ja hyödyntää tutkielman sisältö. Aluksi factoring-rahoitusta tarkastellaan teoreettisemmin, jotta voidaan antaa myöhemmin käsiteltäviä aihealueita varten perustaksi tarvittavat faktat ja muu informaatio factoring-rahoituksesta. Teoreettinen lähestymistapa antaa pohjan ja perustiedot aiheesta ja mahdollistaa kattavan kokonaisuuden luomisen. Tutkimusaiheesta tuodaan esille yleisiä asioita, jotka antavat perustan tutkielmalle ja tuovat lisäarvoa tutkimusongelmaa selvitettäessä. Factoring-kirjanpitoa käsitellään teoreettisesti, mutta sen lisäksi factoring-kirjanpitoon syvennytään myös käytännönläheisemmin muun muassa esitettyjen esimerkkien avulla. Teoreettinen lähestymistapa on valittu, koska kirjanpito sisältää useita säädöksiä ja lakeja, mitkä yritysten on hallittava. Näin tutkielmassa saadaan esitetyksi kaikki olennaiset asiat factoring-rahoitukseen ja -kirjanpitoon liittyen. Lisäksi factoring-rahoitukseen liittyvät kirjaukset esitetään kuvin, jotta tutkielmasta saadaan mahdollisimman selkeä ja monipuolinen. Kuvien ansiosta voidaan mallintaa lukijalle, kuinka factoring-kirjanpito käytännössä toimii. Lopuksi opinnäytetyössä esitetään havaintoja ja johtopäätöksiä, joita tutkielmaa tehdessä on tullut esiin. Loppuosion luvut on pyritty luomaan niin, että kaikki aiheeseen olennaisesti liittyvät havainnot ja johtopäätökset on listattu yhteen ja helposti luettavissa ja löydettävissä. Lisäksi loppuosiossa käydään läpi opinnäytetyön tekoon liittyviä vaiheita, onnistumisia ja vastaan tulleita haasteita. Tutkielman reliabiliteetti ja valideetti arvioidaan opinnäytetyön viimeisessä luvussa.

## 2 Yleistä factoring-rahoituksesta

Factoring-rahoitus on rahoitusmuoto, jossa yritys antaa laskusaatavansa eli myyntisaamiset luoton vakuudeksi kolmannelle osapuolelle, joka tavallisimmin on rahoitus- tai luottolaitos.

Suomessa luottolaitoksiksi voidaan kutsua pankkeja ja luottoyhteisöjä, jotka muun rahoitustoiminnan lisäksi saavat vastaanottaa yleisöltä talletuksia. Rahoituslaitokset ovat yrityksiä, joiden toiminta keskittyy ainoastaan esimerkiksi luotonantoon ja muuhun rahoitustoimintaan. Luottolaitoksista poiketen rahoituslaitokset eivät tarvitse toiminnalleen toimilupaa, mutta niiden toiminnan on keskityttävä ainoastaan rahoitustoimintaan. Erilaisten talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankinta sekä muu varainhankinta on kielletty rahoituslaitoksilta ja ainoastaan luottolaitoksilla on yksinoikeus edellä mainittuun toimintaan. (Finanssivalvonta 2012.) Tutkielmassa käytetään luotto- ja rahoituslaitoksista yleisnimitystä luotonantaja tai rahoittaja. Luotonottajasta käytetään tutkielmassa paikoin myös nimitystä yritys.

Luotonottaja voi tarpeensa tai sopivuuden mukaan antaa vakuudeksi joko kaikki myyntisaamiset tai vain osan niistä, esimerkiksi yksittäisiä laskusaatavia. Joissain tapauksissa yrityksen voi olla kannattavaa ottaa factoring-rahoitusta vain osalle laskuista. Jos yrityksellä on esimerkiksi jokin projekti, voi olla kannattavampaa, antaa vakuudeksi vain siihen liittyvät laskut, jolloin muut laskut jäävät normaalisti yritykselle ja maksut niistä tapahtuvat suoraan yrityksen tilille. Factoring-rahoituksessa yrityksen myyntisaamiset ovat luoton vakuutena, jolloin myös luottotappioriski (default or credit risk) säilyy yrityksellä. Luottotappioriskillä tarkoitetaan myyntisaamisiin liittyvää riskiä, joka aiheutuu pääosin yritysten antamasta maksuajasta asiakkaalleen. Toisin sanoen yrityksen asiakkaasta on tullut maksukyvytön annetun maksuajan aikana. Luottotappioriskin vastuun kantamisessa poikkeuksena on niin kutsuttu vientifactoring-rahoitus, jossa yleisimmin luottotappioriski siirtyy yritykseltä luotonantajalle. Yleensä vientifactoring-luotossa luotonantaja vaatii kuitenkin erillisen luottovakuuden, jonka voi tarjota joko kotimainen tai vientikohdemaassa sijaitseva rahoituslaitos, pankki tai muu virallinen vakuuksia tarjoava organisaatio, kuten esimerkiksi Finnvera. (Leppiniemi 2009, 142.) Luottovakuutus takaa useimmiten noin 50 prosenttia luoton kokonaismäärästä, mikä tarkoittaa, että vakuuden myöntäjä kantaa puolet ja luotonantaja puolet luottotappioriskistä (Finnvera, 2012). (Niskanen & Niskanen 2007, 230.) Luotonottajan luottovakuutusta käsitellään tarkemmin luvussa 4.

Factoring-rahoitus luokitellaan yrityksen lyhytaikaiseksi rahoitukseksi. Tavallaan factoring-rahoitus voidaan myös nähdä yrityksen pitkän aikavälin rahoituksena, jos yrityksellä on jatkuva factoring-rahoitussopimus, jossa kaikki yrityksen myyntisaamiset on luoton vakuutena. Huolimatta jatkuvasta factoring-rahoituksesta, kyseessä on joka tapauksessa lyhyen aikavälin rahoitus, sillä vakuutena olevien laskusaatavien takaisinmaksu tapahtuu yhden vuoden aikana. Tavallisimmin Suomessa noin 30-90 päivän aikana. Lyhyen aikavälin rahoitus määritellään yhden vuoden mittaiseksi, mikä tarkoittaa, että takaisinmaksu tapahtuu luotonotosta seuraavan vuoden aikana. Pitkän aikavälin rahoituksella ei ole määriteltyä päättymispistettä, mutta kestoltaan se on vähintään yli vuoden.

Kassanhallinta (cash management) kuuluu olennaisena osana yrityksen lyhytaikaisen rahoituksen suunniteluun. Kassanhallinnan tavoitteena on saada varat ja saatavat mahdollisimman tuottaviksi samalla, kun lyhyen aikavälin rahoitusta käytetään hyödyllisesti, yritykselle mahdollisimman vähin kustannuksin. Jotta varat saataisiin tuottamaan, on yrityksen keskityttävä erityisesti tuottamattomien varojen muuttamiseen tuottaviksi. Yksi keino, jolla yritys voi muuttaa tuottamattomat varat tuottaviksi, on myyntitulojen kassaanmaksun tehostaminen. Kassaanmaksuprosessia voidaan tehostaa esimerkiksi kiinnittämällä huomiota toimitusnopeuteen, laskutusrutiineihin ja maksuehtoihin. Toimitusaikaa voidaan nopeuttaa muun muassa tehostamalla tilausten käsittelyä, varaston hallintaa ja toimitusta sekä kehittämällä tuotteiden läpimenoaikoja. Kun tarkastellaan yrityksen laskutusrutiineja, ideaalitulanteessa yrityksen toimitus ja laskutus tapahtuvat samanaikaisesti. Maksuehdot vaikuttavat osaltaan kassavarojen määrään. Lyhentämällä tai pidentämällä laskutuksen ja maksupäivän välistä aikaa, voidaan vaikuttaa kassareservin kasvattamiseen tai vähentämiseen. Kassanhallinnan avulla yritys säätelee ja ylläpitää kassareserviään. Kassareservin koot vaihtelevat aina yrityksestä ja sen tarpeista riippuen. Syyt erikokoisten kassareservien pitoon voidaan jakaa karkeasti transaktio-, varovaisuus- ja spekulatiivimotiiveiksi. Transaktiivilla tarkoitetaan, että varoja pidetään reservissä niin paljon, että yritys selviytyy vaivattomasti liiketoiminnan juoksevista menoista, laskuista, palkoista sekä kykenee hyödyntämään esimerkiksi myönnettyt käteisalennukset. Varovaisuusmotiivilla tarkoitetaan, että yrityksen transaktiivisiin lisäksi yrityksellä on reservissä varoja tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvaa tilannetta varten. Lisävaroilla yritys turvaa maksuliikenteen toimivuuden myös häiriötilanteissa. Spekulatiivilla tarkoitetaan yrityksen pyrkimyksiä hankkia nopeita ja mahdollisesti korkeita tuottoja kassanhallinnan avulla. Tällaisessa tilanteessa yrityksellä on kassareservissä varoja tavallisesta poikkeaviin tilanteisiin, jolloin yrityksellä on mahdollista ansaita lisävaroja. Edellä mainitunlainen tilanne voisi syntyä esimerkiksi, jos vastapuolella ilmenee likviditeettivaiveuksia, jolloin tarjolla on tavallista edullisempia käteisostomahdollisuuksia. (Martikainen 1998, 165-170.)

## 2.1 Vientifactoring-rahoitus

Vientifactoring-rahoitus tarkoittaa, että yrityksen vakuutena olevat laskusaatavat ovat ulkomaisilta asiakkailta. Tämänkaltaisissa tapauksissa yritys myy tuotteitaan tai palveluitaan ulkomaille, jolloin myös laskut ovat joko euro- tai valuuttamääräisiä. Periaatteeltaan vientifactoring-rahoitus toimii samankaltaisesti kuin kotimainen factoring-rahoitus, poikkeuksena kuitenkin on, niin kuin aiemmassa kappaleessa on mainittu, luottotappioriskin siirtyminen yritykseltä luotonantajalle. Vaikka yleisesti on vallalla käsitys luottotappioriskin siirtymisestä pois luotonottajalta, on siitä olemassa myös eriäviä näkemyksiä. Esimerkiksi Tuhkasen (2006, 231) mukaan vientifactoring-rahoituksessa luottotappioriski säilyy edelleen luotonottajalla. Luottotappioriskin siirtymistä rahoittajalle voidaan kuitenkin pitää yleisenä käsityksenä vientifacto-

ring-rahoituksessa, koska valtaosassa alan kirjallisuutta asia käsitellään niin. Lisäksi erona kotimaiseen factoring-rahoitukseen on laskusaatavien perintä sekä niiden tilitys. Vientifactoring-rahoituksessa laskusaatavien perintä ja tilitys tapahtuu vientikohdemaassa toimivan edustajan toimesta, joka hoitaa ne edelleen luotonantajalle. (Alhola, Koivikko, Rätty & Tuominen 2001, 223.) Vientifactoring-rahoitusta tarjoavat tavallisimmin luotto- tai rahoituslaitokset, joilla on omaa liiketoimintaa myös ulkomailla. Laskusaatavien perintä ja tilitys tapahtuu aina siellä, missä luotonottajan asiakas on kirjoilla. Tästä johtuen luotonantajalla on oltava toimipiste tai muu luotettava yhteistyökumppani maassa, jossa laskutettava eli luotonottajan asiakas on. Käytännössä vientifactoring-rahoitusta tarjoavat sellaiset kotimaiset ja ulkomaiset luotto- ja rahoituslaitokset, joilla on myös kansainvälistä toimintaa. Kotimaiseen factoring-rahoitukseen verrattuna vientifactoring-rahoitus ei ole noussut yhtä suosituksi rahoitusmuodoksi yrityksillä. Euroopan unionin jäsenvaltioissa toimivista yrityksistä edelleen suurin osa hankkii factoring-rahoituksensa omassa kotimaassaan toimivilta luotto- tai rahoituslaitoksilta. Yhteensä 78 prosenttia kaikista factoring-rahoitusta käyttävistä yrityksistä on hankkinut rahoituksen kotimaiselta rahoituksen tarjoajalta, kun vastaavasti 22 prosenttia on hankkinut factoring-rahoituksen ulkomaiselta tarjoajalta. Yleisenä trendinä voidaan pitää, että koko Euroopan unionissa käytetystä factoring-rahoituksesta neljä viidesosaa on factoring-rahoitusta yrityksen kotimaassa ja yksi viidesosa vientifactoring-rahoitusta. Poikkeuksena muihin Euroopan Unionin jäsenvaltioihin ovat Bulgaria, Romania, Latvia, Liettua, Slovakia ja Tanska, missä vientifactoring-rahoituksen osuus kaikista yritysten käyttämistä factoring-rahoituksista on suurempi kuin kotimaisen. (Factoring - Exploring new horizons 2011, 22-23; Timmermans 2006, 11; Tuhkanen 2006, 231.)

## 2.2 Lainsäädäntö

Suomessa factoring-rahoitus käsittää ainoastaan luoton, ei laskusaatavien myyntiä. Factoring-rahoituksen lisäksi on siis olemassa myös laskusaatavien myynti, joka on erillinen, oma rahoitusmuotonsa. Laskusaatavien myynnillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yritys myy laskusaatavansa kokonaisuudessaan luotto- tai rahoituslaitokselle. Kun laskusaatavat myydään, siirtyy tällöin myös luottotappioriski laskusaatavien ostajalle, koska laskusaatavien omistaja vaihtuu. Tärkein tekijä, joka erottaa factoring-rahoituksen laskusaatavien myynnistä, on määritelmä omistusoikeudesta. Laskusaatavien myynnissä on selkeästi kyse kahden toimijan välisestä kaupasta, kun taas factoring-rahoituksessa omistusoikeus jää edelleen yritykselle itselleen. (Leppiniemi 2009, 142.) Kansainvälisesti käytettynä factoring-rahoitus-nimi on hieman harhaanjohtava, sillä nimeä käytetään maailmanlaajuisesti, mutta hieman toisistaan poikkeavista rahoitusmuodoista. Suomessa factoring-rahoituksena tunnettu rahoitusmuoto eroaa jokseenkin esimerkiksi Yhdysvalloissa käytetystä factoring-rahoituksesta. Suomalaisesta määritelmästä poiketen perinteinen factoring-rahoitus tunnetaan Yhdysvalloissa laskusaatavien myyntinä,

ei niiden asettamisena luoton vakuudeksi. Lisäksi eroavaisuuksia esiintyy useiden maiden välillä lainsäädännössä, erityisesti luottotappioriskin osalta. Factoring-rahoitusmuodon erot eri puolilla maailmaa, voidaan pääosin selittää sen pitkällä historialla ja laajalla levinneisyydellä. Factoring-rahoitus on muovautunut kuhunkin alueeseen ja sen lainsäädäntöön sopivaksi rahoitusmuodoksi ja näin ollen eroavaisuuksia sen sisältöön syntyy alueittain. Lisäksi factoring-rahoitus on saanut esimerkiksi Yhdysvalloissa uusia ominaisuuksia, kun taas Suomessa factoring-rahoitus käsittää yhdenlaisen rahoitusmuodon ilman variaatioita.

Lisäksi suomalaisessa rahoitusalan kirjallisuudessa määritellään factoring-rahoitus eri tavoin teoksesta riippuen. Määritelmät ovat jokseenkin samankaltaisia, mutta tekijästä riippuen pieniä vivahde-eroja on löydettävissä lähes poikkeuksetta. Niin kuin luvussa yksi on esitetty, Suomen lainsäädäntö määrittää factoring-rahoituksen luotoksi, mutta esimerkiksi Kontkasen (2008, 161) mukaan myös myyntisaamisten myynti on yksi factoring-rahoituksen muodoista. Näkemuserot määritelmässä voidaan todennäköisimmin selittää Suomen ja muiden maiden lainsäädännön poikkeavuudella. Käsitteet ja määritelmät saattavat vaihdella riippuen siitä, minkälaista lähdekirjallisuutta tekijät ovat käyttäneet.

### 2.3 Imago ja tunnettuus

Yleisesti factoring-rahoituksen imago rahoitusmuotona on hyvin vaihteleva. Osittain huono maine markkinoilla on syntynyt käsityksestä, että factoring-rahoitusta käyttävät vain yritykset, jotka eivät ole luottokelpoisuudeltaan tarpeeksi hyviä samaan muunlaista rahoitusta toiminnalleen. (How to use factoring for cash flow 2012.) Käsitys factoring-rahoituksesta on ainakin osittain totta, mutta sen negatiivinen sävy ehkä turhan voimakas. Yritykset, joiden talous on huonossa kunnossa ja liiketoiminta hiipumassa, saattavat käyttää factoring-rahoitusta viimeisenä mahdollisuutena rahoittaa liiketoimintaansa. Edellä mainitun kaltaisten tilanteet heikentävätkin jokseenkin factoring-rahoituksen imagoa. On kuitenkin huomioitava, että uusilla, kasvavilla yrityksillä saattaa myös olla heikompi luottokelpoisuus kuin vakaammilla, pitkään markkinoilla toimineilla yrityksillä. Markkinoilla uuden yrityksen heikompi luottokelpoisuus ei ole kuitenkaan verrattavissa taloudellisesti huonokuntoiseen yritykseen. Yleisesti käytössä olevat erilaiset talouden tunnusluvut, jotka mittaavat yrityksen taloudellista tilannetta, saattavat antaa uusista yrityksistä hieman todellisuutta huonomman kuvan, minkä vuoksi yrityksen ikä usein huomioidaankin vertailtaessa yrityksiä keskenään erilaisin talouden mittarein. Negatiivinen kuva factoring-rahoituksesta on muodostunut osittain vääristyneen tiedon perusteella. Osalla talouden toimijoista on käsitys, että factoring-rahoitus olisi ainoastaan huonon luottokelpoisuuden omaavien yritysten viimeinen mahdollisuus saada rahoitusta liiketoiminnalleen. Alhaisen luottokelpoisuuden omaavat yritykset voivat kuitenkin olla myös uusia yrityksiä, mikä ei välttämättä tarkoita, että yrityksen maksukyky olisi heikko. Tällöin facto-

ring-rahoituksen valinta saattaa olla hyväksyttävämpää ja mielikuva siitä huomattavasti positiivisempi. Viime vuosien aikana factoring-rahoituksen imago onkin ollut parantumassa ja negatiivinen kuva hälvenemässä, mikä voi johtua osittain siitä, että factoring-rahoitus kasvattaa suosiotaan koko ajan enenevässä määrin ympäri maailman. Huolimatta suosion kasvusta International Factors Groupin teettämän tutkimuksen mukaan factoring-rahoituksen imagoa voidaan joka tapauksessa pitää myös kasvun ja kehityksen esteenä tulevaisuudessa. (Timmermans 2006, 16.) Tutkimuksessa esitetyt tiedot liittyen factoring-rahoituksen kasvuun, imagoon sekä seuraavassa kappaleessa käsiteltävään tietoisuuteen ovat osittain hieman ristiriidassa keskenään. Toisaalta kasvu ja tietoisuus parantavat imagoa, mutta kuitenkin imagoa pidetään kasvun ja kehityksen esteenä.

Euroopan unionin jäsenvaltioissa yleisesti tietoisuus factoring-rahoituksesta on hyvin alhainen. Suosion kasvusta huolimatta factoring-rahoitusta käyttää edelleen vain pienehkö osuus yrityksistä, jos mukaan lasketaan kaikki markkinoilla valittavana olevat rahoitusmuodot. Vain neljässä Euroopan maassa tietoisuus factoring-rahoitusmuodosta oli korkea, muuten sen tietoisuus markkinoilla katsottiin olevan alhainen, mikä voidaan selittää osittain sen yksilöllisyydellä. Jos factoring-rahoitusta vertaa esimerkiksi tavalliseen yrityslainaan, riippuu sen sopivuus ja kannattavuus monista eri tekijöistä, eikä näin ollen sovi niin monelle yritykselle rahoitusmuodoksi. Tietoisuutta saattaa osittain alentaa myös edellisessä kappaleessa käsitelty imago, jonka vuoksi osa yrityksistä ei välttämättä pidä factoring-rahoitusta vaihtoehtona liiketoimintansa rahoittamiseksi. (Timmermans 2006, 11.) Markkinoiden yleisestä tietoisuudesta ja imagosta riippumatta factoring-rahoituksen valinneiden yritysten keskuudessa ollaan keskimäärin hyvin tyytyväisiä rahoitusmuotoon. Yritykset ovat verrattain tyytyväisiä myös suhteeseen ja yhteistyöhön luotonantajan kanssa ja useimmiten yritykset valitsevatkin saman factoring-rahoituksen tarjoajan, joka on jo aiemmin myöntänyt niille rahoituksen. (Borgia & Burgess)

### 3 Factoring-rahoituksen historia

Factoring-rahoituksella on pitkä historia, joka voidaan katsoa alkaneeksi jo tuhansia vuosia sitten, mutta sen merkitys ja käyttötavat poikkesivat kuitenkin huomattavasti nykyisestä. Hieman lähempänä nykymuotoaan factoring-rahoitusta käytettiin kuitenkin jo 1300-luvun Englannissa, jossa se kehittyi entisestään tekstiiliteollisuuden kasvun myötä. Tällöin factoring-rahoittajat hoitivat tehtaiden myyntiä, koska välimatka tehtaiden ja asiakkaiden välillä oli hyvin pitkä. (Bakker, ym. 2004, 5.)

Englannista factoring-rahoitus levisi Yhdysvaltoihin ja yhä edelleen muualle maailmaan. Satojen vuosien aikana factoring-rahoitus on kehittynyt hyvin paljon. Suurimpana erona 1300-lukuun verrattuna voidaan pitää muun muassa myyntitehtävien poistumista kokonaan facto-

ring-rahoittajalta. (Bakker, ym. 2004, 5.) Nykyään factoring-rahoitusta on tarjolla ympäri maailmaa lähes kaikissa valtioissa. 2000-luvulle tultaessa sen suosio on ollut kasvussa, kun katsotaan koko maailman tilastoja. Huomattavin kasvu on tapahtunut kuitenkin kehittyvissä maissa, joissa talous kasvaa todella nopeasti ja yritykset etsivät uusia rahoitusmuotoja rahoitukseen liiketoimintaansa. Kehittyvissä maissa on myös paljon pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla on potentiaalia kasvaa omilla markkinoillaan. Tämänkaltaisille yrityksille factoring-rahoitus on erittäin toimiva ratkaisu. Maailmanlaajuisesti factoring-rahoituksen määrä vuonna 2003 oli 760 miljardia euroa ja kasvua viidessä vuodessa oli tullut lähes 67 prosenttia (Taulukko 1). Vaikka factoring-rahoituksen suosio kansainvälisesti on kasvanut, monissa maissa sen suosio ensisijaisena rahoitusmuotona on kuitenkin kohdistunut vain tietyille toimialoille, kuten esimerkiksi Yhdysvalloissa tekstiiliteollisuuteen. Joissakin maissa factoring-rahoituksen käyttö ensisijaisena rahoitusmuotona on levittäytynyt myös laajemmin eri toimialoille, kuten esimerkiksi Italiassa on tapahtunut. Useissa kehittyvissä maissa factoring-rahoituksen määrä on ollut moninkertaista verrattuna koko maailman kasvuun. Kehittyvissä maissa niin kotimaisen kuin myös kansainvälisen factoring-rahoituksen suosio on kasvanut. (Bakker, ym. 2004, 1.)

Factoring-rahoituksen määrä			
Valtio	1998	2003	Muutos%
Suomi	5 230 000 000,00	8 810 000 000,00	68,50
Islanti	21 000 000,00	25 000 000,00	19,00
Iso-Britannia	84 255 000 000,00	160 770 000 000,00	90,80
Italia	75 319 000 000,00	132 510 000 000,00	75,90
Puola	609 000 000,00	2 580 000 000,00	323,60
Ruotsi	7 677 000 000,00	10 950 000 000,00	42,60
Eurooppa	295 779 000 000,00	546 935 000 000,00	84,90
Brasilia	13 620 000 000,00	12 040 000 000,00	-11,60
Intia	174 000 000,00	1 615 000 000,00	828,20
Kiina	11 000 000,00	2 640 000 000,00	23 900,00
Thaimaa	715 000 000,00	1 425 000 000,00	99,30
Yhdysvallat	70 059 000 000,00	80 696 000 000,00	15,20
Maailma	456 410 000 000,00	760 392 000 000,00	66,60

Taulukko 1: Factoring-rahoituksen määrä euroissa 1998-2003 (Bakker, ym. 2004, 2).

Taulukosta näkyy, että Suomessa ja muissa Pohjoismaissa on ollut kasvua factoring-rahoitusten määrässä. Factoring-rahoituksen suosio on kasvanut Suomessa suunnilleen samaa luokkaa kuin koko maailmassa yhteensä eli noin 68,50 prosenttia vuosien 1998 ja 2003 välisenä aikana. Pohjoismaista ainoastaan Islannilla on hieman matalampi kasvuprosentti. Euroopan kehittyvissä talouksissa kuten Puolassa kasvu on kuitenkin ollut todella suurta. Suosion suuri kasvu voi osaltaan johtua myös siitä, että lähtökohtaisesti factoring-luottojen määrä on ollut kehittyvissä maissa muita maita alhaisempi. Myös Iso-Britanniassa ja Italiassa, joissa facto-

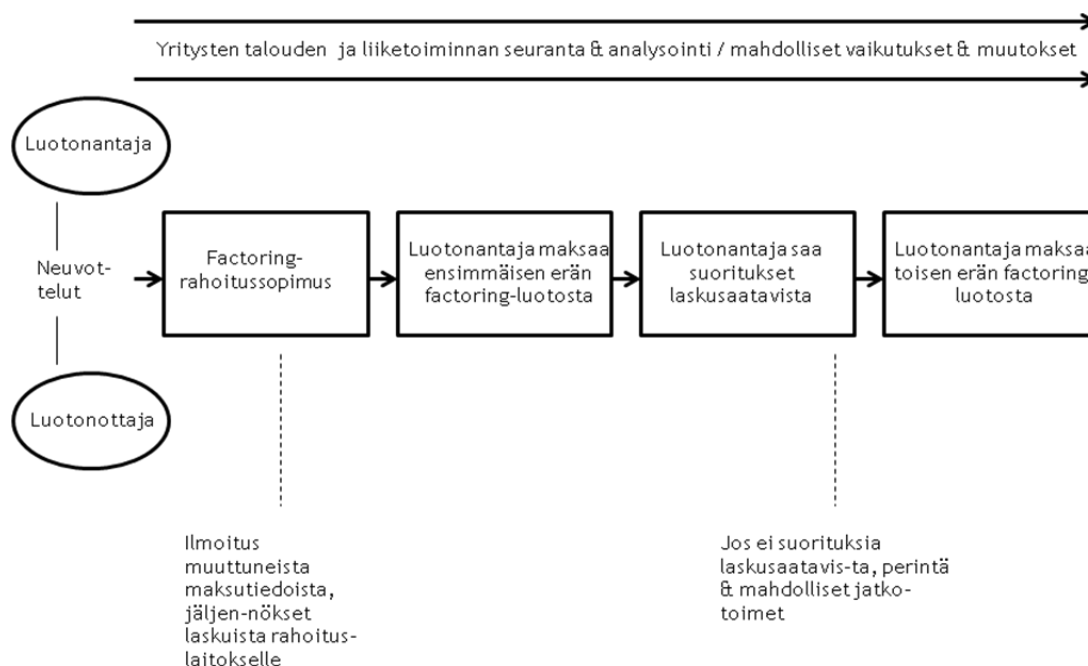
ring-rahoituksella on hyvin vankka asema, kasvua on kertynyt jopa enemmän kuin koko maailmassa yhteensä. Yhdysvalloissa sen sijaan kasvu on ollut maltillisempaa. Muutamissa Aasian ja Etelä-Amerikan kehittyvissä maissa kuten esimerkiksi Brasiliassa factoring-luottojen määrä on laskenut. Koko Aasian yhteenlaskettu factoring-luottojen määrä on kasvanut valtavasti, mikä johtuu erityisesti Kiinassa syntyneestä kasvusta. (Bakker, ym. 2004, 1-4.)

Vuonna 2008 alkanut talouden taantuma vaikutti erityisesti Yhdysvaltojen rahoitusmarkkinoille ja vaikuttaa edelleen vuonna 2012 Euroopan rahoitusmarkkinoilla. Koska taulukon tulokset päättyvät vuoteen 2003, taantumien merkitystä ei voida nähdä siitä, mutta voidaan tehdä varovainen oletus, että factoring-rahoituksen määrä on laskenut erityisesti Euroopassa. Taantumien vaikutuksesta erityisesti Euroopan rahoitusmarkkinat ovat hyvin epävakait, mistä johtuen voidaan olettaa, että laskua factoring-luottojen määrässä on tapahtunut myös Euroopan kehittyvissä talousmaissa. Vaikka factoring-rahoituksen määrä on laskenut, luultavasti kysyntä on kasvanut, sillä yhä useampi yritys tarvitsee käteisvaroja liiketoiminnan kulujen kattamiseen. Taantumien vaikutukset eivät kuitenkaan olleet niin merkittäviä Etelä-Amerikan ja Aasian suurissa talousmaissa. Todennäköisesti Euroopan ulkopuolisissa kehittyvissä valtioissa eli BRIC-maissa factoring-rahoitusten määrä on voinut jopa jatkaa kasvuaan. BRIC-lyhenteellä tarkoitetaan kehittyviä talouksia, joita ovat Brasilia, Venäjä, Intia ja Kiina.

#### 4 Factoring-rahoituksen vaiheet

Factoring-rahoitus on monivaiheinen prosessi luotonottajan ja luotonantajan välillä. Lisäksi luotonottajan asiakkailta on merkittävä rooli prosessin eri vaiheissa. Kaaviossa 1 on kuvailtu factoring-rahoituksen vaiheet pääpiirteittäin. Factoring-rahoituksen vaiheisiin ja siihen olennaisesti liittyviin tapahtumiin perehdytään syvemmin tässä luvussa.





Kaavio 1: Factoring-rahoituksen vaiheet (Kontkanen 2008, 161; Leppiniemi 2009, 142; Tuhkanen 2006, 231).

Factoring-rahoituksen valinnut yritys hakee factoring-luottoa sitä tarjoavalta luotonantajalta. Tavanomaisesti käydään neuvotteluja ja keskusteluja factoring-rahoituksen luonteesta ja siihen liittyvistä tarpeista luotonantajan kanssa. Factoring-rahoituksesta sopiessa käydään yhtä lailla sopimusneuvottelut kuin muita sopimuksia tehdessä. Luotonantaja selvittää yrityksen luottokelpoisuuden ennen kuin päätös factoring-rahoituksesta tehdään. Luottokelpoisuudella tarkoitetaan yrityksen maksukykyä eli kykyä maksaa takaisin myönnetty luotto. Vaikka factoring-luotossa käytännössä asiakkaat maksavat luoton takaisin, on luotonottajan oltava luottokelpoinen esimerkiksi mahdollisen luottotappioriskin toteutuessa. Lisäksi luotonantaja analysoi yleisesti luotonhakijan taloudellisen tilan sekä huomioi talouden ennusteet, erityisesti yrityksen toimialaan liittyen. Useimmissa tapauksissa luotonantaja on jo ennalta määritellyt factoring-luoton vakuudeksi sopivat laskusaatavat. Jos laskusaatavien laatua ei ole ennalta määritetty, analysoi luotonantaja yrityksen lisäksi sen asiakkaiden sopivuuden vakuudeksi ja varmistaa näin ollen niiden luottokelpoisuuden. (Niskanen & Niskanen 2007, 379-380.) Martikainen (1998, 171) luettelee luottosuhteeseen eniten vaikuttaviksi tekijöiksi taloudellisen aseman, koon, tuottavuuden, oman pääoman määrän, velkaisuusasteen, iän sekä osakkaiden lukumäärän. Luotonottajan ja -antajan välisen suhteen laatuun vaikuttaa useat eri asiat. Vaikuttavat tekijät määräytyvät muun muassa osapuolien intresseistä ja luottosuhteen kestosta. On siis mahdotonta luetella absoluuttista listaa asioista, jotka merkitsevät luottosopimusta

luotaessa. Jokainen sopimus tehdään yksilöllisesti, tilanteen mukaan ja aiemmin kappaleessa esitetyt seikat voidaan lukea yleisimmin tarkasteltaviin kohtiin.

Kun kaikki edellä mainitut asiat ovat kunnossa, myöntää luotonantaja yritykselle factoring-luottoa, joka vahvistetaan erillisellä luottosopimuksella. Luottosopimuksessa määritellään yleiset sopimusehdot ja niiden rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset, vakuutena olevat laskusaatavat, factoring-luoton suuruus, luotonantajalle maksettava palkkio ja korko sekä prosenttiosuus, minkä suuruisen osan factoring-luotosta yritys saa heti käyttöönsä. Factoring-luoton suuruus vastaa vakuutena olevien laskusaatavien yhteissummaa. Luotonantajalle maksettava palkkio ja korko ovat tavallisesti yhteensä noin viisi prosenttia factoring-luoton kokonaismäärästä. Koska luottosopimukset tehdään aina yksilöidysti luotonantajan ja luotonottajan välillä, voivat palkkio ja käytettävä korko poiketa sopimuskohtaisesti, mutta useissa tapauksissa korkona käytetään kuitenkin yhden kuukauden Euribor-korkoa (Euro Interbank Offered Rate). Euribor-korko pohjautuu luottokelpoisen euroalueella toimivan pankin toiselle luottokelpoiselle pankille tarjoamaa korkoa talletukselle. Laskentatapana käytetään keskiarvoa, jossa kuitenkin jätetään huomioimatta 15 prosenttia korkeimmasta ja matalimmasta arvosta. (Leppiniemi 2009, 92.) Käytettävän koron lisäksi myös ensimmäisen ja toisen maksettavan erän prosenttiosuudet poikkeavat eri factoring-luottosopimuksissa, mutta yleisimmin ne liikkuvat 70-85 prosentin välillä. (Alhola, K., Koivikko, A., Rätty, P. & Tuominen, O. 2001, 222; Tuhkanen 2006, 38-41.)

Kun sopimus factoring-rahoituksesta on tehty, luotonottaja on velvollinen ilmoittamaan siitä niille asiakkaille, joilta yrityksellä on vakuutena olevia myyntisaamisia. Luotonottaja lähettää asiakkailleen laskun, joissa mainitaan muuttuneet maksutiedot erillisenä siirtotekstinä. Luotonantajalle on lähetettävä jäljennökset kaikista vakuutena olevista laskuista. Luotonantajasta ja tehdystä sopimuksesta riippuen on mahdollista, että luotonantajalle annetaan alkuperäiset laskusaatavat ja jäljennökset jäävät yritykselle itselleen. Tämänkaltaisen tapaus voi olla, jos factoring-luoton lisäksi on luotonottajan ja -antajan välillä sovittu esimerkiksi myyntireskontran hoidon siirtymisestä kokonaan luotonantajalle. Jos factoring-luotto on jatkuva eli vakuutena toimii kaikki yrityksen olemassa olevat ja tulevat myyntisaamiset, lähettää yritys näin ollen myös kaikista sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen syntyneistä laskusaatavista kopion luotonantajalle tai vaihtoehtoisesti luotonantaja hoitaa laskutuksen, jos myös myyntireskontran hallinta on siirtynyt luotonantajalle. (Alhola ym. 2001, 222.)

Luotonantaja siirtää sopimuksessa sovitun prosenttiosuuden mukaisesti ensimmäisen erän factoring-luotosta yrityksen tilille. Jokaisessa sopimuksessa määritellään erikseen myös ajankohdan, jolloin yritys vastaanottaa ensimmäisen suorituksen factoring-luotosta. Yleisimmin suoritus siirretään heti luottosopimuksen teon jälkeen, niin että yritys vastaanottaa maksun viimeistään parin seuraavan päivän aikana. Maksuajankohdasta on kuitenkin mahdollista neuvotella

erikseen luotonantajan kanssa. Aikaisintaan siirto kuitenkin tapahtuu vuorokauden sisällä, mutta tarvittaessa voidaan maksu suorittaa myös myöhemmin, mistä ei kuitenkaan ole yrityksen kannalta juuri hyötyä. Kun luotonantaja on vastaanottanut suoritukset yrityksen asiakkailta kaikista vakuutena olevista laskusaatavista, maksetaan toinen erä eli loppuosa factoring-luotosta luotonottajalle. Maksettavasta loppuosasta luotonantaja vähentää vielä sovitun palkkion ja koron eli käytännössä luotonottajalle maksetaan vähennysten jälkeen jäävä osuus. (Alhola ym. 2001, 222.)

Jos luotonantaja ei ole saanut suoritusta jostain laskusaatavasta luotonottajan asiakkaan äkillisestä maksukyvyttömyydestä johtuen, kantaa luotonottaja aina luottotappioriskin. Tällaisessa tapauksessa luotonantaja palauttaa laskusaatavan luotonottajalle takaisin. On mahdollista, että luotonantaja hoitaa myös perinnän luotonottajan puolesta, mutta siinä tapauksessa veloitetaan luotonottajalta vielä lisäpalkkio perinnänhoitamisesta. Maksusuoritusta vaille oleva laskusaatava pienentää luotonottajan factoring-luoton määrää. Jos kuitenkin luotonantaja hoitaa perinnän ja maksusuoritus laskusaatavasta saadaan suoritettuna perinnän jälkeen, palautuu factoring-luoton suuruus alkuperäiseen.

Perintä määritellään velkojan toimiksi, joiden avulla pyritään saada velallinen maksamaan jo erääntyneet saatavat vapaaehtoisesti. Suomessa yritykset lähes poikkeuksetta perivät asiakkailtaan eräpäivän jälkeen tehdyistä suorituksista viivästyskorkoa, joka tehostaa perintäprosessia. (Martikainen 1998, 170-171.) Saatavien perinnästä on säädetty laki 22.04.1999/513. Laissa määritellään muun muassa hyvä perintätapa, aikarajat sekä toimeksiantojen rajoitukset. Laki käsittelee velallisen eli luotonottajan asiakkaan asemaa perinnässä, mutta myös perivän yrityksen on oltava tietoinen lain asettamista, perintään liittyvistä rajoista. Perintätoimien ensimmäinen vaihe on maksumuistutuksen lähettäminen asiakkaalle, jolta ei ole saatu suoritusta laskusaatavasta eräpäivään mennessä. Maksumuistutuksen sisältöä ei ole erikseen täsmennetty, mutta siinä on hyvä ilmoittaa saatavan tai saatavien summa, viivästyskorko, mahdolliset perintäkulut sekä maksamatta jättämisen seuraukset. Laissa ei ole rajattu erillistä euromääräistä ylärajaa perintäkuluihin, jotka peritään yrityksiltä, toisin kuin kuluttajilta perittäviin kuluihin on asetettu enimmäismäärä. Perintäkulujen suuruus on kuitenkin määritetty laissa kohtuullisiksi ja vastaamaan todellisia kuluja. Jos asiakas ei tee suoritusta saatavista maksumuistutuksen jälkeenkään, on yrityksellä mahdollisuus jatko toimiin. Ennen jatko toimiin ryhtymistä, ei laissa veloiteta ilmoittamaan siitä asiakkaalle maksumuistutuksella, mutta se on kuitenkin suositeltavaa mahdollisten kustannussäästöjen vuoksi. Lisäksi jatko toimista syntyy aina lisäkustannuksia myös asiakkaalle. Jatko toimista on olemassa kaksi vaihtoehtoa, jotka ovat joko perinnän siirtäminen perintätoimistolle tai oikeudenkäynti, jota seuraa ulosottomenettely. (Helsingin Seudun Kauppakamari 2005.) Lain mukaan perinnän on tapahduttava sen säätelemän hyvän perintätavan mukaisesti. Hyvässä perintätavassa yritys on velvollinen olla menettelemättä sopimattomasti asiakkaan kannalta. Lisäksi laissa on erikseen

kielletty seuraavat toimet, joita ovat väärin tai harhaanjohtavien tietojen antaminen maksamattomuuden seurauksista, kohtuuttomien tai ylimääräisten kulujen tai haitan aiheuttaminen asiakkaalle sekä yksityisyyden suojan vaarantaminen.

Vientifactoring-rahoituksessa luotonantaja hankkii erillisen luottovakuutuksen laskusaataville, mutta luotonottajallakin on mahdollisuus vakuuttaa niin kotimaiset kuin ulkomaiset laskusaatavansa. Luottovakuutus antaa luotonottajalle suojan luottotappioriskin toteutuessa. Vakuutus solmitaan luotonottajan ja vakuutuksen myöntäneen organisaation välillä. Luottovakuutus ei näy laskutuksessa tai muussa liiketoiminnassa mitenkään, ainoastaan luottovakuutuksen hankintaan liittyvät kustannukset lisäävät yrityksen vakuutusmenoja. Luottovakuutus tulee varsinaisesti esille vasta, jos yrityksen asiakas ei maksa suoritustaan ajallaan. Tällöin vakuutuksen tarjoaja auttaa yritystä saatavan perinnässä. Perinnän epäonnistuessa hyvittää vakuutuksen tarjoaja luotonottajalle sopimuksessa määritellyn vakuuskorvauksen. Korvaus kattaa normaalisti vähintään noin 50 prosenttia laskusaatavista, mutta sopimuksesta riippuen, se voi kattaa peräti 90 prosenttia. (Ristolainen 2007, 15-24.)

## 5 Factoring-rahoituksen edut

Rahoitusmuotoa valittaessa on elinarvoisen tärkeää, yrityksen liiketoiminnan kannalta, vertailla rahoituksesta saatavia hyötyjä. Rahoitusmuodot poikkeavat erittäin paljon toisistaan, mikä tarkoittaa, että niiden sisältämät edut ja hyödyt ovat hyvin erilaisia. On itsestään selvää, että yrityksillä pyrkimyksenä on valita rahoitusmuoto, josta saadaan mahdollisimman paljon etua toimintaa varten mahdollisimman vaivattomasti. Rahoitusmuotojen edut ja mahdollisuudet poikkeavat, kun kyseessä on esimerkiksi suuri, kansainvälisesti toimiva yritys tai pieni, aloitteleva yritys. Merkittävimpiä eroja rahoitusmuotojen välillä syntyy esimerkiksi ajallisesti, kuinka nopeasti yritys tarvitsee rahoitusta ja sen mukana tuomia etuja.

Factoring-rahoitus määritellään lyhytaikaiseksi vieraaksi pääomaksi. Lyhytaikainen vieraspääoma tarkoittaa enintään vuoden kestävästä velkaa. Maksuajat laskusaatavissa vaihtelevat seitsemästä päivästä 90 päivään, mikä tarkoittaa, että factoring-rahoituksessa takaisinmaksu tapahtuu suhteellisen nopeasti luoton nostamisesta. Lyhytaikainen voidaan laskea pitkäaikaista rahoitusta matalariskisemmäksi, koska suuremmat ja merkittävämmät muutokset markkinoilla tapahtuvat pidemmällä aikavälillä. Lisäksi lyhyen aikavälin ennusteita voidaan pitää jokseenkin luotettavampina kuin pitkälle aikavälille tehtyjä ennusteita. Ennusteiden heikkoutena voidaan kuitenkin pitää niiden laskukaavoja, joiden mukaan erien suhde pysyy aina samana (Niskanen & Niskanen 2007, 354). Verrattuna moniin pitkän aikavälin rahoitusmuotoihin voidaan factoring-rahoituksen etuna pitää sen lyhytaikaisuutta ja sitä kautta myös ennustettavuutta, joka tarjoaa yritykselle aikaa varautua ei-toivottuihin tapahtumiin. (Alhola ym. 2001, 222.)

Koska factoring-rahoitus perustuu pitkälti laskusaatavien laatuun, edesauttaa se luotonottajaa, joka kantaa luottotappioriskin. Luotonottajan asiakkaiden maksukyvyllä on merkittävä rooli määriteltäessä laskusaatavien laatua. Mitä maksukykyisempiä asiakkaat ovat, sitä pienemmäksi luottotappioriski muodostuu. Vaikka joka tapauksessa luotto- tai rahoituslaitos arvioi luotonottajan maksukyvyyn tärkeimmäksi, on laskusaatavien laadullakin painoarvoa luottopäätöstä tehtäessä, mikä hyödyttää erityisesti uusia, pienikokoisia yrityksiä. Kasvavilla yrityksillä voi olla laadultaan yhtä hyviä tai parempiakin laskusaatavia kuin vakavaraisemmillä, vanhemmillä yrityksillä. Koska uuden yrityksen alkuvuosina vakavaraisuus voi olla hieman heikompa verrattuna markkinoilla pidempään toimineisiin yrityksiin, voivat uudet yritykset kompensoida siitä syntyvää eroa hankkimalla vakavaraisia asiakkaita, minkä ansiosta laskusaatavien laatu paranee. Factoring-rahoituksen etuna on esimerkiksi yrityslainaan nähden luotonantajan pääpaino. Yrityslainassa luotonantaja keskittyy pääosin luotonottajan maksukykyyn ja vakavaraisuuteen, kun factoring-rahoituksessa sen merkitys on aavistuksen pienempi ja jakautunut yrityksen maksukykyyn ja vakavaraisuuden lisäksi sen asiakkaisiin. Edellä mainitun ansiosta factoring-rahoitus voidaan nähdä markkinoiden monipuolisuuden kannalta tärkeäksi rahoitusmuodoksi, minkä ansiosta markkinoilla myös pienemmät yritykset voivat saada niiden tarvitsemaa rahoitusta. Näin ollen markkinoilla toimivat yritykset voivat kilpailla keskenään samoista asiakkaista yrityksen koosta tai iästä riippumatta. (Bakker, ym. 2004, iv.)

Toinen etu, joka tuo erityisen paljon hyötyä uusille ja kasvupotentiaalisille, pienikokoisille yrityksille, on myyntisaamisten muuttuminen nopeammin käteisvaroiksi. Ilman factoring-rahoitusta yrityksen myyntisaamiset ovat käyttöpääomaa eli liikepääomaa, jolla tarkoitetaan lyhytaikaisia varoja, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteisvaroiksi. Koska yrityksen liikepääoma olisi normaalisti sidoksissa myyntisaamisiin, factoring-rahoitus muuttaa myyntisaamiset käytännössä heti käteisvaroiksi, jolloin varat voivat kohdistaa muihin tarpeisiin. Mahdollisimman tehokkaan liiketoiminnan kannalta ei ole kannattavaa kasvattaa käteisvaroja turhaan, vaan yrityksen on kohdistettava saadut käteisvarat liiketoiminnan kuluihin. Yritykset voivat tarkastella liikepääoman tarvetta erilaisin liikepääoman tarvelaskelmin, joissa tarkastellaan muun muassa, kuinka paljon yrityksen varoja joudutaan sitouttamaan liiketoiminnan eri vaiheisiin. (Leppiniemi 2009, 31-35.) Tulorahoituksen merkitys korostuu esimerkiksi tilanteessa, jossa yritys saa liiketoimintaansa nähden tavallista suuremman tilaustarjouksen. Tämänkaltaisessa tapauksessa uudehkon yrityksen ongelmana voi olla, että tilauksen toteuttamiseen liittyvät kustannukset nousevat niin korkeiksi, ettei yrityksellä välttämättä ole varaa sen vuoksi hyväksyä tarjousta. Tällöin yritys voi factoring-luoton avulla saada nopeammin käteisvaroja, joilla tilauksen toteuttamiseen vaadittavat kustannukset voidaan kattaa. Factoring-rahoitus mahdollistaa kasvupotentiaalisten yritysten liiketoiminnan maksimoimisen sekä liiketoiminnan kasvattamisen kerta kerralta. (Leppiniemi 2009, 142.)

Markkinoilla vallitsevan kovan kilpailun takia yritysten on etsittävä erilaisia keinoja hankkia asiakkaita. Nykypäivänä markkinat ovat hyvin kansainväliset, mistä johtuen myös toimijoita

on hyvin paljon. Joka tapauksessa liiketoiminnan kustannukset ovat melko samansuuruisia suhteutettuna liiketoiminnan suuruuteen, mikä tarkoittaa, että yrityksen voi olla vaikea kilpaila hinnoittelussa. Tällöin kilpailueduksi nousevat esimerkiksi maksuajat, joita yritys tarjoaa asiakkailleen. Factoring-rahoitus voi tarjota yrityksille mahdollisuuden pidentää myyntilaskutuksen maksuaikojä. Jos tilauksen kokonaishinta on suunnilleen samaan suuruinen useammalla tarjouksen tehneellä yrityksellä, valitsee asiakas todennäköisesti tarjouksen, jossa maksuaika on suotuisin. Tavallisesti yritykset joutuvat käyttämään lyhyitä maksuaikojä, jos käteisvarat eivät ole riittävän suuret, että yritys selviytyisi liiketoimintaan liittyvistä kustannuksista sekä muista mahdollisista lisäkustannuksista. Factoring-rahoituksessa yrityksen käyttöpääoma ei ole sidoksissa myyntisaamisiin, jolloin yrityksen omat käteisvarat voidaan käyttää suunnitellusti, mutta yritys saa nopeammin realisoitua laskusaatavansa liiketoiminnan käyttöön. (Leppiniemi 2009, 142.)

Osa factoring-rahoitusta tarjoavista organisaatioista tarjoaa factoring-luoton lisäksi myös myyntireskontran hoidon. Yritys voi factoring-luoton ohella ulkoistaa myyntireskontran hoidon kokonaan luotonantajalle. Jos luotonantaja vastaa koko myyntireskontran ylläpidosta, hoitaa se silloin myös perinnän ja laskutuksen yrityksen puolesta. Tällaisessakin tapauksessa myyntisaamisten omistus säilyy joka tapauksessa edelleen yrityksellä, minkä vuoksi se kantaa myös luottotappioriskin. Myyntireskontran hoitopalvelusta voi yritys saada huomattaviakin kustannussäästöjä, erityisesti, jos yrityksen myynnin määrä suhteessa henkilökunnan määrään on suuri. Yritys välttää näin ollen myyntireskontraohjelmiston hankintakustannukset sekä säästää henkilöstökuluissa, koska henkilöstöresursseja ei tarvitse kohdistaa myyntireskontran hoitoon, vaan resurssit voidaan siirtää muihin työtehtäviin. Myyntireskontraohjelmiston lisenssimaksut sekä ylläpito- ja kehityskustannukset voivat nousta pienelle yritykselle melko suuriksi kuluuriksi, erityisesti aloittelevalla yrityksellä, jolla ei välttämättä ole mahdollisuutta tai resursseja hoitaa ohjelmiston toimivuus ja päivitykset itsenäisesti. Tämänkaltaisessa tapauksessa kaikki ohjelmistopalvelut joudutaan hankkimaan ulkopuoliselta toimittajalta. Tietotekniikassa ilmeneviä ongelmia on kuitenkin hyvin vaikea ennakoida, mikä tarkoittaa, että yrityksen on varauduttava mahdollisiin ylläpitokustannuksiin. Myyntireskontran ulkoistamisen kustannusten suuruus on kuitenkin heti tiedossa, joten yrityksellä ei välttämättä tarvitse olla liikepääomassa varausta myyntireskontran hoitoon liittyviin kustannuksiin. Näin ollen yritys välttyy turhalta liikepääomalta ja voi kohdistaa olemassa olevia varoja muualle toimintaan. Myyntireskontran hoidon sisältämä factoring-luotto on kuitenkin kalliimpi yritykselle, sillä rahoituslaitos veloittaa palkkion lisäpalvelusta. Tietyissä tapauksissa veloitetusta lisäpalkkiosta huolimatta myyntireskontran ulkoistaminen saattaa joka tapauksessa olla edullisempi vaihtoehto riippuen yrityksen koosta ja resursseista. (Leppiniemi 2009, 142.)

Factoring-rahoitus sopii yrityksille toimialasta riippumatta. Vaatimuksena kuitenkin on, että yritys laskuttaa asiakkaitaan. Toimialat, joissa factoring-rahoitusta käytetään kuitenkin eniten, ovat tekstiili- ja elektroniikka-alat. Useimmiten kyseessä ovat toimialat, joissa yksittäiset

tilaukset ovat kooltaan suuria. Tällöin factoring-rahoituksesta saadaankin yksi huomattavimmista eduista irti. Usein suuremmat tilaukset ovat myös kestoaltaan pidemmän aikavälin projekteja, jonka aikana yrityksen koosta riippuen, ei välttämättä vastaanoteta muita tilauksia. Nykyään factoring-rahoitus on kasvavassa määrin yleistymässä yhä useammalle toimialalle yrityksen käyttämäksi rahoitusmuodoksi.

Factoring-rahoituksen toimivuus on nähtävissä myös toimialoilla, jotka ovat sesonkiluonteisia, jolloin yrityksen myynti kohdistuu vain tietyille aikavälille ja sesongin ulkopuolisella ajalla myynti on vähäisempää tai sitä ei ole ollenkaan. Sesonkiluonteisia toimialoja voivat olla esimerkiksi joulukuusien myynti tai Suomessa veneiden myynti. Sesongeittain tapahtuva myynti aiheuttaa yrityksen liiketoiminnalle suuret vaihtelut. Erityisesti liiketoiminnaltaan pienikokoisille yrityksille myynnin suuret vaihtelut voivat aiheuttaa vaikeuksia. Jos liiketoiminta on keskittynyt tiettyyn tuotteeseen tai palveluun, jolloin tuloja sesongin ulkopuoliselta ajalta ei synny, pienen yrityksen on lähes mahdotonta vastaanottaa useita tilauksia samanaikaisesti, koska tilauksen toteuttamiseen vaadittaviin kustannuksiin ei välttämättä ole käyttövaroja. Koska liiketoiminnan laajuus vaihtelee kausittain, factoring-rahoituksen avulla yritys voi katata tilauksiin tarvittavat kustannukset. Yrityksen ei näin ollen tarvitse odottaa pitkiä aikoja saadakseen myynnistä saatavia tuloja käyttöönsä. Erityisesti sesongin alkaessa voivat yrityksen käyttövarat olla vähissä, mikä estäisi muutoin yritystä vastaanottamasta tilauksia. (Leppiniemi 2009, 142.)

## 6 Factoring-rahoituksen haitat

Rahoituksen tuomien etujen lisäksi kaikissa rahoitusmuodoissa on omat haittapuolensakin. Rahoitus tuo yritykselle erinäisiä etuja, mutta jokaisessa tapauksessa myös jonkin asteisia haittoja syntyy. Riskit voidaan osaltaan laskea haittoiksi yritykselle, mutta niiden lisäksi voi esiintyä myös suoranaisia haittoja esimerkiksi yrityksen liiketoimintaan. Haittoja, jotka toteutuvat varmasti ja ovat luotonottajan tiedossa mahdollisesti jo ennakkoon. Haitat luotonottajalle voivat ilmetä muun muassa factoring-rahoituksen käyttöönotossa, käytössä tai jopa vielä factoring-rahoituksen loputtua.

Factoring-rahoituksesta aiheutuvia kustannuksia voidaan pitää yhtenä sen merkittävimmistä haitoista luotonottajalle. Normaalitilanteessa yritys saa käteisvaroiksi myyntisaamistensa arvon kokonaisuudessaan, kun asiakas on suorittanut maksut yrityksen tilille. Tällöin yritys saa hinnoittelunsa mukaan lasketun täyden summan myyntisaamisistaan ja näin ollen tulot niistä on helposti arvioitavissa jo ennakkoon. Factoring-rahoituksesta aiheutuu kuitenkin yritykselle ylimääräisiä kuluja rahoittajan taholta. Ylimääräiset kustannukset syntyvät, kun luotonantaja veloittaa palkkion sekä koron luotonottajalle maksettavasta toisesta factoring-luoton erästä. Factoring-rahoituksen valinnut yritys haluaa realisoida myyntisaamisensa nopeammin käyttö-

varoiksi, mikä tarkoittaa, että se on valmis maksamaan ylimääräistä säästääkseen aikaa ja sen avulla myös mahdollisesti muita resursseja. (Kontkanen 2008, 161; Martikainen 1998, 148.)

Luotonottajan on välttämätöntä, mutta myös kannattavaa, tehdä rahoitussuunnitelma ennen rahoituksen ottamista. Tällöin luotonottaja voi esimerkiksi päättää, onko mahdollista maksaa itse factoring-rahoituksesta syntyvät ylimääräiset kustannukset vai siirretäänkö ne edelleen asiakkaiden maksettavaksi. Yritys ei tietenkään suoranaisesti voi siirtää factoring-rahoituksesta aiheutuvia kustannuksia ulkopuoliselle, mutta ne voidaan ottaa huomioon esimerkiksi hinnoittelussa. Käytännössä luotonottaja nostaa tuotteidensa tai palveluidensa hintaa niin, että myyntisaamisista saatavalla ylimääräisellä osuudella voidaan kattaa rahoituksen kustannukset. Välttämättä luotonottajan kannalta ei kuitenkaan ole kovin järkevää siirtää kustannuksia hintoihin, sillä tällöin yrityksen kilpailukyky heikkenee. Markkinoilla raha on tärkeintä. Kaikki haluavat mahdollisimman suuren tuoton, mahdollisimman pienillä kustannuksilla, mikä tarkoittaa, että hinnoittelu on yksi tärkeimmistä kilpailueduista. Jos luotonottajan hinnat nousevat käytössä olevan factoring-rahoituksen vuoksi, saattaa se karkottaa osan tai jopa pahimmassa tapauksessa kaikki asiakkaat. Rahoitussuunnitelmaa tehdessä onkin huomioitava hyvin tarkkaan, miten paljon kustannuksista voidaan tai on kannattavaa siirtää hinnoitteluun. (Martikainen 1998, 148.)

Kun yritys hankkii ulkopuolista rahoitusta liiketoiminnalleen, syntyy siitä aina riippuvuussuhde ulkopuoliseen osapuoleen eli rahoittajaan. Rahoitus sitoo väistämättä yrityksen resursseja sekä joissain tapauksissa saattaa vaikuttaa jopa luotonottajan liiketoimintatapaan. Rahoittajan vaikutusvalta yrityksen toimintaan on kuitenkin paljolti riippuvainen rahoitusmuodosta ja siitä, minkälaiseksi rahoittajan rooli on määritelty rahoitussopimuksessa. Factoring-rahoituksessa luotonantajan rooli ja vaikutusvalta yrityksen liiketoimintaan eivät ole merkittäviä, mutta joka tapauksessa luotonottajan velvollisuus luotonantajaa kohtaan sitoo. Tällaisia velvollisuuksia ovat esimerkiksi ilmoitusvelvollisuus laskutukseen liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuus koskee kuitenkin ainoastaan vakuutena oleviin laskuihin. (Martikainen 1998, 154-155.)

Yrityksen käyttämä rahoitus vaikuttaa osaltaan myös yrityksen kuvaan markkinoilla ja sitä kautta myös sen arvoon. Arvolla tarkoitetaan lähinnä imagoa, ei yrityksen laskennallista markkina-arvoa. Niin kuin luvussa kaksi käy ilmi, factoring-rahoituksen imago on hyvin vaihteleva. Koska factoring on yleisesti rahoitusmuotona vielä melko tuntematon Suomessa, saattaa sen käyttö herättää monenlaisia kuvia muiden yritysten keskuudessa. Factoring-rahoituksen käyttö voi antaa turhaan huonon vaikutelman yrityksen taloustilanteesta, koska osa markkinoilla toimijoista pitää factoring-rahoitusta esimerkiksi heikon luottokelpoisuuden omaavien yritysten rahoituksena. Factoring-rahoituksen maine saattaa näin ollen vaikuttaa myös yrityksen maineeseen negatiivisesti. Pahimmassa tapauksessa yrityksen taloudellinen luotettavuus muiden yritysten näkökulmasta kärsii ja heikkenee, milloin eri sidosryhmät alkavat väl-



tellä yritystä. Esimerkiksi luotonottajan yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden harveneminen merkitsee lähes väistämättä liiketoiminnan heikkenemistä. Markkinoilla yleisesti seurataan hyvin tarkasti muiden toimijoiden liikkeitä ja reaktioita. Näin ollen muiden mielipiteet saattavat aiheuttaa vahingollisen ketjureaktion, missä luotonottajan imago kärsii.

## 7 Factoring-rahoituksen riskit ja niiltä varautuminen

Kuten kaikkiin rahoitusmuotoihin, niin myös factoring-rahoitukseen sisältyy riskejä. Riskit onkin otettava huomioon rahoitusta valittaessa ja samalla vertailtava niitä factoring-rahoituksesta saataviin mahdollisiin hyötyihin. Rahoitukseen yleisesti liittyviä riskejä ovat luottotappio-, korko-, likviditeetti- sekä mahdollinen valuuttariski, jos yrityksellä on tuloja tai menoja muussa kuin kotimaan valuutassa. Edellä mainitut riskitekijät pätevät myös factoring-rahoitukseen. Luotonottajan on varauduttava tilanteisiin, joissa jokin tai useampia riskeistä toteutuisi. (Niskanen & Niskanen 2007, 230.)

Luottotappioriski syntyy, jos luotonottajan asiakkaat eivät ole enää likvidejä eli maksukykyisiä. Tällöin suoritukset vakuutena olevista laskusaatavista jää saamatta ja luotonottaja on velvollinen kantamaan siitä aiheutuneen tappion. Luotonottajan on tarpeen valikoida tarkasti, mitkä laskusaatavat sopivat vakuudeksi factoring-luotolle. Lisäksi usein luotonantajalla on jonkinlaiset suuntaa antavat rajat laskusaatavista, jotka sopivat vakuudeksi. Luotonottajan on tehtävä talousanalyysiä asiakkaidensa liiketoiminnan tilasta, erityisesti maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta. Tämän ohella on hyvä tarkastella yleistä talouden tilaa, muutoksia ja ennusteita, myös toimialakohtaisesti. Näillä keinoilla voidaan laskea luottotappioriskin toteutumisen todennäköisyyttä mahdollisimman alhaiseksi. (Niskanen & Niskanen 2007, 230.)

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski (liquidity risk) koskettaa myös luotonottajaa. Luottotappioriskin toteutuessa saamatta jääneet suoritukset pienentävät yrityksen factoring-luottoa, joten yrityksen ei tarvitse erikseen maksaa luotonantajalle mitään menetetyistä tuloistaan. Luotonottajan on kuitenkin oltava kykenevä kantamaan luottotappio ja silti selviytyttävä omista liiketoimintaan liittyvistä kustannuksistaan. Yleensä huonon maksuvalmiuden omaavan yrityksen on hankala ylipäättään saada ulkopuolista rahoitusta, eikä näin ollen ole todennäköistä, että heikon likviditeetin omaava yritys saisi factoring-luottoa. Mutta on olemassa mahdollisuus, että yrityksessä tapahtuu luoton myönnön jälkeen suuria muutoksia, jotka näin ollen voivat vaikuttaa sen maksuvalmiuteen. Luotonottajan on siis joka tilanteessa varmistettava myös oma maksuvalmiutensa. (Niskanen & Niskanen 2007, 230.)

Jos yrityksellä on laskusaatavia euroalueen ulkopuolisilta asiakkailta, aiheuttaa se luotonantajalle valuuttariskin mahdollisuuden. Asiakkaat tekevät suoritukset ostoveloistaan valuuttamääräisenä, mutta luotonottajan on kuitenkin muutettava ne euromääräisiksi. Valuuttamark-

kinoilla kurssit vaihtelevat päivittäin, joten kuukauden aikana voi esiintyä huomattaviakin kurssieroja. Valuuttariskiltä ei voi koskaan kokonaan suojautua, sillä valuuttakursseissa tapahtuu joka tapauksessa muutoksia, joko pieniä tai suurempia. Suuremmilta valuuttakurssitappioilta voidaan kuitenkin välttyä käymällä kauppaa ainoastaan vakaammissa maissa, joissa suurempien kurssivaihteluiden todennäköisyys on pieni. Taloussuhdanteet vaikuttavat kuitenkin hyvin merkittävästi myös valuuttakursseihin, minkä vuoksi ei voida määritellä valuuttoja, joissa kurssivaihtelut pysyisivät maltillisina. (Leppiniemi 2009, 52.)

Korkoriski on olemassa factoring-rahoituksessa, mutta sen toteutuessakin vaikutukset liike-toimintaan ovat melko vähäiset. Factoring-rahoitus on tavallisimmin lyhytaikaista velkaa, jossa yleensä käytetään yhden kuukauden Euribor-korkoa. Koska laskusaatavien maksuajat vaihtelevat muutamasta viikosta muutamaa kuukauteen, ei koroissa kovinkaan suuria vaihteluita niin lyhyessä ajassa ehdi tapahtua. Euribor-korko on tavallisin käytettävä korko lyhytaikaisessa velassa, mutta korosta voidaan neuvotella luotonantajan kanssa, sillä jokainen factoring-rahoitussopimus tehdään yksilöllisesti tapauskohtaisesti. Korkoriski kuitenkin kasvaa, jos yritys on tehnyt jatkuvan factoring-rahoitussopimuksen luotonantajan kanssa. Tämänkaltaisessa tapauksessa factoring-luotto on kestoltaan pidempi ja näin ollen muutokset korkoon ovat voimakkaampia. Luotonottajan on tarkasteltava eri korkojen vaikutuksia ja muutoksia, pidemmän aikavälin factoring-rahoitussopimuksessa voi olla suotuisaa käyttää mahdollisesti kiinteämpää korkoa. Tavallisesti käytössä olevassa yhden kuukauden Euribor-korossa muutoksia tapahtuu kuukausittain, kun taas kiinteä korko pysyy samana factoring-luottosopimuksessa määritellyn ajanjakson, esimerkiksi vuoden ajan. (Leppiniemi 2009, 52.)

Kannattavuus on yksi merkittävimmistä tekijöistä factoring-rahoitusta harkitessa. On selvää, että yrityksen ei kannata valita rahoitusmuotoa, joka ei sovi sen liiketoimintamalliin ja on sen vuoksi kannattamaton. Riskinä kannattavuuden osalta luotonottajalle on factoring-rahoituksesta aiheutuvat kustannukset. Luotonottaja saa factoring-luoton avulla nopeammin käteisvaroja käytettäväksi, mutta siitä aiheutuu myös ylimääräisiä kustannuksia esimerkiksi luotonantajalle maksettavan palkkion ja koron muodossa. Kannattavuutta ja factoring-rahoituksen sopivuutta yrityksen rahoitusmuodoksi voidaan mitata suhteuttamalla sen tuomat hyödyt, siitä aiheutuviin kustannuksiin. Oikeanlaisen rahoitusmuodon löytämiseksi on tärkeää, että tarkastelun kohteena ei ole ainoastaan yrityksen tarpeet, vaan myös mahdolliset edut ja haitat. Koska velka on aina jonkinasteinen taakka yritykselle, on hyvä harkita myös muita mahdollisuuksia täyttää liiketoiminnan vaatimat tarpeet. Jos yritys esimerkiksi tarvitsee käyttövaroja, on yrityksellä olemassa muitakin keinoja muuttaa saamiset nopeammin käyttövaroiksi. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita, että yritys voi ottaa käyttöön käteisalennuksen, jossa asiakas saa vähentää muutaman prosentin suuruisen summan laskun loppusummasta, jos lasku maksetaan esimerkiksi 14 päivän aikana. Tällaisessa tapauksessa käteisalennus toimii houkuttimena yrityksen asiakkaalle maksaa ostovelka nopeammin. Jos asiakas kuitenkin halu-

aa pidemmän maksuajan, on sen maksettava koko laskun loppusumma. Käteisalennus toimii yhtenä vaihtoehtona saamisten muuttamiseksi nopeammin käteisvaroiksi, mutta jos yritys tarvitsee käyttöönsä paljon varoja lyhyessä ajassa, ei se välttämättä ole toimivin ratkaisu. (Leppiniemi 2009, 142.)

Riskien toteutumiseen vaikuttavat osaltaan myös luotonottajasta riippumattomat tekijät, kuten yleisesti talousmarkkinoilla tapahtuvat muutokset. Talousmarkkinoilla suhdanteet vaihtelevat suhteellisen pitkällä aikavälillä ja muutoksiin voidaan varautua erilaisin analyysein ja tehtyjen ennusteiden avulla. Vaikka ennusteet ovat ainoastaan suuntaa-antavia eikä tulevia tapahtumia voi koskaan varmuudella ennustaa, saa yritys kuitenkin niiden ansiosta aikaa. Todennäköisyys selviytyä toteutuneista riskeistä on suurempi, jos yrityksellä on ollut aikaa tehdä suunnitelmia niiden varalle. Jos jokin riskeistä toteutuu yllättäen, niin että luotonottaja ei ole varautunut siihen, ovat seuraukset luultavasti vakavammat ja vaikuttavat yrityksen liiketoimintaan enemmän. Toimialakohtaiset markkinat voivat kuitenkin poiketa yleisestä taloustilanteesta, joten oman ja asiakkaiden markkinoiden seuraaminen on eriarvoisen tärkeää, kun riskitaso halutaan saada mahdollisimman alhaiseksi.

Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä ei voi koskaan suojautua kokonaan. Riskit ovat aina olemassa, mutta luotonottajalla on kuitenkin käytössään erilaisia keinoja, joilla riskien vaikutuksen voimakkuutta liiketoimintaan voidaan pienentää. Luotonottajalla onkin syytä olla toimintasuunnitelma koskien tapahtumaa, jos jokin tai useampi riskeistä toteutuu. Jo yritystä perustettaessa on hyvä laatia toimintasuunnitelmat potentiaalisten riskien varalle. Olemassa olevia toimintasuunnitelmia on kuitenkin päivitettävä aika ajoin sen hetkiseen toimintaan ja talouden tilaan sopiviksi. Yksityiskohtainen toimintasuunnitelma säästää aikaa ja siten myös pienentää kustannuksia. Mitä tarkemman ja yksityiskohtaisemman toimintasuunnitelman luotonottaja on laatinut, sitä varmemmin siitä on hyötyä ja säästää kustannuksissa, jos jokin riskeistä toteutuu. (Leppiniemi 2009, 52.)

## 8 Kirjanpito

Kirjanpitolaki ja -asetus säätelevät juoksevan kirjanpidon pitämistä sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevat säännöt, joita Suomessa rekisteröityneiden, suomalaisten kirjanpitovelvollisten yritysten on noudatettava. Pääsääntöisesti kirjanpitolain valvonnasta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. (Tomperi 2007, 16.) Valvonta tapahtuu kuitenkin kirjanpitolautakunnan (KILA) välityksellä, joka toimii yhteydessä työ- ja elinkeinoministeriöön (Leppiniemi 2011, 46-47). Juoksevaan kirjanpitoon merkitään yrityksen liiketapahtumat, joita ovat tulot, menot sekä rahoitustapahtumat ja niiden oikaisu ja siirtoerät. Kun yritys laatii tilinpäätöksen, päätetään tilikauden aikana käytössä olleet tilit tilinpäätöstileille eli tulos- ja

tasetileille. Lisäksi tilinpäätökseen liittyy tilinpäätösraportit, joita ovat tuloslaskelma, tase, liitetiedot ja tase-erittelyt. Tuloslaskelmaan liittyvät tiedot saadaan tulostililtä ja taseen tiedot perustuvat tasetiliin. Osasta tuloslaskelmassa ja taseessa esitetyistä eristä annetaan vielä tarkennettuja tietoja liitetiedoissa. Tase-erittelyissä luetteloidaan yksityiskohtaisesti taseessa olevat pysyvät ja vaihtuvat vastaavat sekä vieras pääoma ja pakolliset varaukset. (Tomperi 2007, 16.)

## 8.1 Yleisiä kirjaussääntöjä

Suomessa kirjanpitovelvollisten on käytettävä kahdenkertaista kirjanpitoa muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Velvollisuus on määritelty kirjanpitolain toisessa pykälässä, jossa mainitaan myös, että ainoastaan ammatinharjoittajat on vapautettu velvollisuudesta käyttää kahdenkertaista kirjanpitoa. Ammatinharjoittajien on kuitenkin soveltuvin osin noudatettava muita laissa määriteltyjä säännöksiä. Kahdenkertaisessa kirjanpidossa jokaiselle kirjaukselle on aina tehtävä vastakirjaus jollekin toiselle tilille. Käytännössä se tarkoittaa, että jokainen tapahtuma näkyy aina kahdella eri kirjanpitotilillä, sekä kredit- että debet-puolella. Juoksevassa kirjanpidossa tilit jaetaan erilaisten liiketapahtumien mukaan neljään tiliryhmään, joita ovat tulo-, meno-, rahoitus- ja tilinpäätöstilit. Rahoitustilit eritellään vielä raha- ja saatavatileiksi eli rahoitusomaisuuden tilit sekä pääomatileiksi, joita ovat oman ja vieraan pääoman tilit. Tulotilien kirjaussääntönä on, että vähennykset ja siirrot kirjataan debet-puolelle ja tulo- lisäykset kredit-puolelle. Tulotilin vastakirjaus tehdään rahoitustilille. Menotilien kirjaussääntöjen mukaan lisäykset kirjataan debet-puolelle, kun taas vähennykset ja siirrot kredit-puolelle. Yleisimmin menotilin vastakirjaus tehdään rahoitustilille. Raha- ja saatavotilien lisäykset kirjataan debet-puolelle ja vähennykset kredit-puolelle. Pääomatilien kirjaussääntönä on, että vähennykset kirjataan debet-puolelle ja lisäykset kredit-puolelle. Vastakirjaukset niin raha- ja saatavatileille kuin myös pääomatileille kirjattaessa tehdään liiketapahtuman luonteesta riippuen joko tulo- tai menotilille. (Tomperi 2007, 18-28.)

## 8.2 Factoring-kirjanpito

Luotonottajan kirjanpidossa factoring-rahoitusta käsitellään factoring-saamiset, -luotto ja -palkkiot -tileillä. Muita olennaisesti factoring-kirjauksiin liittyviä tilejä ovat muun muassa myyntisaamiset, korkomenot ja pankkitili. Lisäksi käytetään myös muita tilejä aina tilanteesta riippuen, kuten esimerkiksi annettuja alennuksia tai luottotappioita kirjattaessa. Edellä mainitut tilit ovat yleisimmin käytettyjä tilejä, mikä tarkoittaa, että tilien nimet voivat vaihdella yrityksestä riippuen. Luotonottaja voi valita käytettäväksi kirjanpitoonsa sopivat tilit, tärkein-

tä on, että kirjaukset tehdään kirjanpitolain vaatimusten mukaisesti oikein ja ajallaan. (Alhola ym. 2001, 222-224.)

Ensimmäiseksi, kun yritys tekee sopimuksen factoring-rahoituksesta luotonantajan kanssa, erotetaan vakuudeksi annettavat myyntisaamiset mahdollisista muista yrityksen myyntisaamisista. Kirjanpitolautakunta on antanut lausunnon (28.10.2003/1712) myyntisaamisten esittämisestä. Kirjanpitolautakunnan antaman lausunnon mukaan factoring-rahoituksessa on kyse myyntisaamisten antamisesta vakuudeksi luotto- tai rahoituslaitokselle, ei niiden myymisestä. Luotonottajan on esitettävä saamiset taseessa niin pitkään, kunnes laskusaatavista tulee suoritus luotonantajalle. Luotonottaja ei siis saa käsitellä saatua factoring-luottoa myyntisaamisten lopullisena suorituksena, sillä suoritus on lopullinen vasta, kun luotonottajan asiakas on maksanut laskusaatavansa luotonantajalle. Lisäksi kirjanpitolautakunta suosittelee käsittelemään factoring-saamisia ja -luottoa erillisillä tileillä sekä esittämään mahdollinen luottovakuutus sopimus tilinpäätöksen liitetiedoissa. (Leppiniemi 2011, 218-219.)

### 8.3 Factoring-kirjaukset

Seuraavassa esimerkissä yritys on tehnyt factoring-rahoitussopimuksen luotonantajan kanssa. Esimerkki on yksinkertaistettu ja kuvaa ainoastaan factoring-luottoon liittyvät kirjaukset. Esimerkissä ei oteta huomioon mahdollista arvonlisäveron, annettujen alennuksia tai hyvityslaskun kirjaamisia. Esimerkit annettujen alennuksien sekä hyvityslaskun kirjaamisesta factoring-kirjanpidossa esitetään erikseen myöhemmin kappaleessa. Esimerkkitapauksessa kuvataan yksittäisen, euromääräisenä olevan laskusaatavan kirjaamistilanne.

Yrityksellä on laskusaatavia yhteensä 30 000,00 euroa, joista se antaa factoring-luoton vakuudeksi 20 000,00 euron arvosta. Luotonantaja maksaa koko luoton suuruudesta 80 prosenttia eli 16 000,00 euroa heti yritykselle tilille ja loput 20 prosenttia, josta on vähennetty palkkion ja koron suuruus eli 3 000,00 euroa, kun se on saanut suoritukset laskusaatavista yrityksen asiakkailta. Lisäksi sopimuksessa on määritelty luotonantajan saaman palkkion suuruudeksi 3,5 prosenttia ja koron suuruudeksi 1,5 prosenttia. Tällöin yrityksen maksama palkkio on 700,00 euroa ja korko on 300,00 euroa.

Kirjaukset esitetään kuvassa 1, ensimmäisenä myyntisaamiset-tililtä siirretään 20 000,00 euroa factoring-saamiset -tilille, jotta vakuutena olevia myyntisaamisia voidaan tarkastella erillään muista yrityksen myyntisaatavista, eli per factoring-saamiset an myyntisaamiset. Luotonantaja maksaa 16 000,00 euroa yritykselle kirjataan per pankkitili an factoring-luotto. Kun luotonantaja on saanut suoritukset laskusaatavista, kirjataan 20 000,00 euroa pois factoring-saamiset -tililtä eli per factoring-luotto an factoring-saamiset. Luotonantaja maksaa loput 20

prosenttia, josta on kuitenkin vähennetty luotonantajalle sovittu palkkio sekä korot. Kirjataan 3 000,00 euron suoritus per pankkitili an factoring-luotto, maksettu palkkio per factoring-palkkiot an factoring-luotto ja maksettu korko per korkomenot an factoring-luotto.

Myyntisaamiset		Factoring-saamiset		Factoring-luotto	
30 000,00		20 000,00			
	20 000,00				16 000,00
					3 000,00
					700,00
					300,00
		20 000,00		20 000,00	
Pankkitili		Factoring-palkkiot		Korkomenot	
16 000,00					
3 000,00		700,00		300,00	

Kuva 1: Factoring-luoton kirjaukset tiliristikossa (Niskanen & Niskanen 2007, 230).

Seuraavissa esimerkeissä tarkastellaan, kuinka annettu alennus, hyvityslasku, valuuttamääräinen lasku ja luottotappio vaikuttavat luotonottajan kirjanpitoon. Erilaisia alennuksia voivat olla esimerkiksi käteis-, vuosi-, määrä-, varasto- ja noutoalennukset, joista ehkä eniten käytetty on käteisalennus. Käteisalennusta annettaessa yritys pyrkii saamaan maksusuoritteen asiakkaalta mahdollisimman lyhyessä ajassa. Esimerkkinä käteisalennuksesta voi olla maksuehto, jossa maksuajan ollessa 14 päivää, asiakas voi vähentää kaksi prosenttia laskun loppusummasta tai maksuajan ollessa 30 päivää, on maksettava koko laskun loppusumma. Tällaisessa tapauksessa yrityksen asiakas saa itse valita maksaako oston lyhyemmällä aikavälillä, mutta saa vähentää kaksi prosenttia laskun loppusummasta vai valitseeko pidemmän maksuajan ja maksaa laskun loppusumman kokonaisuudessaan. Annetut alennukset pienentävät yrityksen myyntiä, joten kirjanpidossa niitä käsitellään myynnin oikaisueränä kuvan 2 mukaisesti. (Tomperi 2007, 74-75.)

Annetut alennukset	Factoring-luotto
400,00	400,00

Kuva 2: Alennuksien kirjaus tilitistikossa (Tomperi 2007, 75).

Hyvityslasku on yksi laskutyypeistä. Hyvityslaskuja käytetään, jos asiakas esimerkiksi reklamoi, palauttaa osan hankinnoista tai laskutuksessa on tapahtunut jokin virhe. Hyvityslaskua käyttämällä yritys voi hyvittää tai korjata asiakkaalle tapahtuneen virheen. Hyvityslasku on yritykselle myynnin pienenemistä, mikä tällöin vaikuttaa factoring-luoton määrään. Kuvassa 3 havainnollistetaan, kuinka hyvityslasku 1 000,00 euroa kirjataan yrityksen kirjanpitoon eli per myynnit an factoring-luotto. (Tomperi 2007, 52-53.)

Myynnit	Factoring-luotto
1 000,00	1 000,00

Kuva 3: Hyvityslaskun kirjaus tilitistikossa (Tomperi 2007, 53).

Luotonottajalla voi harjoittaa liiketoimintaan kotimaan markkinoiden lisäksi myös ulkomailla. Viennin harjoittaminen ei välttämättä synnytä valuuttamääräisiä tapahtumia, jos vientiä käydään euroalueeseen kuuluviin maihin. Jos kuitenkin yritys vie tuotteitaan tai palveluitaan kotimaan ja euroalueen markkinoiden ulkopuolelle, vastaanottaa luotonottaja tämänkaltaisissa tapauksissa suoritukset laskusaatavista valuuttamääräisinä. Kun luotonottajalla ja asiakkaalla on käytössään eri valuutat, aiheutuu siitä väistämättä valuuttakurssieroja. Valuuttakurssierot ovat luotonottajalle myynninoikaisueriä ja voivat näin ollen olla myyntiä joko lisääviä tai vähentäviä. Esimerkissä luotonottajalla on vientimyyntiä Ruotsiin, minkä vuoksi maksusuoritus tapahtuu Ruotsin kruunuissa. Lasku kirjataan luotonottajan kirjanpitoon 01.02.2012, jolloin yhden euron arvo kruunuina on 8,8896 eli laskun loppusumma on 177 792,00 SEK. Lasku eräänny maksettavaksi 15.02.2012, jolloin Ruotsin kruunun kurssi suhteessa euroon on 8,7861 ja maksusuoritus kruunuina on 175 722,00. Kurssitappiota on syntynyt 2 070,00 kruunua eli

235,60 euroa. Kurssitappio kirjataan myynnin kurssieroihin kuvan 4 mukaan. (Tomperi 2007, 81-82.)

Factoring-luotto	Pankkitili	Myynnin kurssierot
16 000,00	16 000,00 2 764,40	235,60

Kuva 4: Kurssierojen kirjaus tiliristikossa (Suomen pankki; Tomperi 2007, 82).

Luottotappio syntyy, jos luotonottajan asiakas ei ole enää maksukykyinen. Maksukyvyttömyys voi aiheutua esimerkiksi konkurssista, yrityssaneerauksesta tai se todetaan varattomaksi ulosmittauksessa. Jos luotonottajalle aiheutuu luottotappiota, se voi syntyä koko laskusaatavan suuruiselle summalle tai osalle siitä. Luotonottajan on arvioitava summa, joka mahdollisesti saadaan asiakkaalta. Se osa saatavasta, jota asiakas ei pysty maksamaan, on poistettava kirjanpidosta sen tilikauden aikana, milloin luottotappio syntyi. Jos asiakas ei pysty maksamaan mitään laskusaatavasta, poistetaan koko laskusaatavan summa kirjanpidosta. Luotonottajan on maksettava luotonantajalle takaisin osuus, jota asiakas ei pysty maksamaan. Esimerkissä (kuva 5) tarkastellaan tilannetta, jossa asiakas suorittaa vain osan saatavasta luotonantajalle eli 10 000,00 euroa ja loput 10 000,00 euroa saatavasta jää luotonottajan maksettavaksi. (Helsingin seudun kauppakamari 2011; Tomperi 2007, 80-81.)

Factoring-saamiset	Factoring-luotto
20 000,00	16 000,00
Pankkitili	Liiketoim. muut menot
16 000,00 10 000,00	10 000,00

Kuva 5: Luottotappion kirjaus tiliristikossa (Tomperi 2007, 81).



Edellä esitetyt esimerkit osoittavat, kuinka factoring-luottoon liittyvät kirjaukset käytännössä käsitellään kirjanpidossa. Nykypäivänä yrityksillä on käytössään erilaisia kirjanpito-ohjelmia, mikä helpottaa huomattavasti yrityksen kirjanpitäjää tai henkilöä, joka kirjanpidon hoitaa. Kirjanpito-ohjelmistoissa ei välttämättä ole erityistä sovellusta, jolla factoring-luottoon liittyvän kirjanpidon voisi hoitaa, jos yrityksellä on ensimmäistä kertaa käytössään factoring-luottoa. Usein vaaditaan erilaisten lisäosien hankintaa, jos factoring-kirjauksia on tarpeen tehdä. Vaikka kirjanpito-ohjelmat tekevät suurimman osan työstä automaattisesti, on kuitenkin äärimmäisen tärkeää hahmottaa, kuinka kirjaukset teoriassa on tehtävä. Kirjanpidon ohjelmien toimivuuteen ei voi koskaan täysin luottaa. Vaarana on, että ohjelmisto kaatuu tai tekee virheellisiä kirjanpitoventejä. Lisäksi uhkana ovat myös erilaiset virukset tai ulkoiset hyökkäykset. Tärkeää onkin panostaa hyvään ja mahdollisimman turvalliseen kirjanpito-ohjelmaan. Ongelmien ilmetessä ja niitä selvitettäessä on kirjanpidollinen asiantuntemus ja ammattitaito avainasemassa. Yleensä vikaa korjattaessa on suureksi hyödyksi, jos henkilö tuntee asian ja osaa tällöin hahmottaa, missä ongelma tulee esiin ja kuinka sen kuuluksi mennä.

## 9 Yhteenveto

Tutkielman perusteella voidaan havaita, että factoring-rahoitus sopii erityisen hyvin kasvupotentiaalia omaaville yrityksille. Yleensä prosentuaalisesti suurinta kasvua tapahtuu pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, kun taas suurissa yrityksissä kasvu on suurempaa rahallisesti mitattuna, mutta ei välttämättä prosentuaalisesti. Vaikka lähtökohdiltaan yrityksen liiketoiminta olisi pientä, voi factoring-rahoituksella kiihdyttää sen kasvua ja laajentaa liiketoimintaa. Yritykset, joiden tuotteilla tai palveluilla on kysyntää markkinoilla, voivat koosta riippumatta valita factoring-rahoituksen ja sen myötä kasvattaa tuottavuuttaan. Yrityksen tuotteilla tai palveluilla on oltava entuudestaan jonkin verran kysyntää tai edes vahvoja merkkejä tulevasta kysynnästä saadakseen luotonantajan vakuuttuneeksi luottokelpoisuudestaan. Vaikka factoring-rahoitus voidaan helposti nähdä pienten ja keskisuurien yritysten rahoitusmuotona, sopii se yhtä hyvin myös suurille yrityksille. Erityisesti toimialoilla, joissa kertatilaukset ovat rahallisesti, ja sen vuoksi myös kustannuksiltaan, suurikokoisia. Tällaisia toimialoja ovat muun muassa rakennus- ja tekstiiliteollisuus. Yhteys factoring-rahoituksen suosioon esimerkiksi edellä mainituilla toimialoilla onkin nähtävissä jo factoring-rahoituksen historiassa, jota käsitellään kappaleessa kolme. Finanssi-alan keskusliiton tutkimuksen mukaan factoring-rahoituksen osuus rahoituslaitosten koko luottokannasta on yhdeksän ja puoli prosenttia (Finanssialan keskusliitto 2007). Osuudesta voidaan vetää johtopäätöksenä, että factoring-rahoitus ei ole kuitenkaan noussut yritysten keskuudessa niin suosituksi rahoitusmuodoksi kuin esimerkiksi investointirahoitus. Tulee kuitenkin huomioida, että rahoitus valitaan aina sen tarpeen mukaan, mistä yritys saa siitä suurimman hyödyn. Eräs syy factoring-rahoituksen suhteellisen alhaiseen suosioon saattaa olla sen kustannukset. Factoring-rahoituksessa kannattavuus ja sopivuus yri-

tykselle nousevat merkittävään asemaan. Muihin rahoitusmuotoihin verrattuna factoring-rahoituksen sopivuus yrityksen rahoitukseksi on rajallisempi. Factoring-rahoitus on kuitenkin saanut jokseenkin vakaan aseman muiden rahoitusmuotojen joukossa.

Toinen tutkielmassa esiin noussut asia on factoring-rahoituksen vaatimat resurssit, mikä voidaan nähdä myös haasteena yritykselle eli luotonottajalle. Factoring-rahoitus voi olla erittäin pitkäaikaista, mutta toisaalta hyvin lyhytaikaista rahoitusta, jos vakuutena on esimerkiksi yksi laskusaatava. Pitkäaikaisen eli jatkuvan factoring-rahoituksen voidaan kokea tuovan ylimääräistä työtä yritykselle verrattuna esimerkiksi tavalliseen yrityslainaan. Tämä tarkoittaa, että factoring-rahoitus vaatii yritykseltä jonkin verran ylimääräisiä resursseja, erityisesti rahallisesti. Factoring-rahoitukseen liittyvät käytännön asiat ovat kuitenkin suhteellisen pieniä, joten välttämättä kustannuksiltaan niiden vaikutus ei ole kovin suuri. Factoring-rahoituksessa laskutus asiakkaille tapahtuu yrityksen toimesta, mutta on huolehdittava, että jäljennökset laskuista menevät myös luotonantajalle. Koska factoring-luotossa asiakkaiden taloudellinen tila on suuressa ja merkittävässä osassa, on luotonottajalla oltava ajantasaiset tiedot asiakkaidensa taloudellisesta toiminnasta ja suuntauksista. Vaikka luotonantajalla on usein vaatimuksia laskusaatavien suhteen, minkälaiset sopivat vakuudeksi, ei luotonottaja voi turvautua ainoastaan sen määritelmiin. Luotonottajan on seurattava ja analysoitava asiakkaiden liiketoimintaa ja maksukykyä. Huolimatta siitä, käyttääkö yritys factoring-rahoitusta tai ei, on sen myynti riippuvainen asiakkaista ja niiden maksukyvyistä. Joka tapauksessa yritys laskuttaa asiakkaitaan ja näin ollen sen tarvitsee varmistua niiden maksukyvyistä. Poikkeuksena kuitenkin tavalliseen laskutukseen, factoring-rahoituksessa luottotappion syntyessä yrityksen on hyvitettävä luotonantajalle factoring-luottosopimuksessa määritelty palkkio ja korot. Riippumatta factoring-rahoituksesta yritys voi perinnän ja jatkotoimien ansiosta saada suorituksen maksamattomista laskusaatavista sen asiakkaalta, pitkittyy niiden saaminen tavallisesta huomattavasti.

Haasteita luotonottajalle factoring-rahoituksen myötä tuovat sen mukana tulevat riskit ja niiltä varautuminen ja hoito. Factoring-rahoituksen myötä yrityksen ja asiakkaan lisäksi mukaan tulee kolmas osapuoli eli luotto- tai rahoituslaitos. Yrityksen riskit kasvavat, sillä normaalien liiketoimintaan ja laskutukseen liittyvien riskien lisäksi yritykselle tulee velvollisuuksia myös luotonantajaa kohtaan. Ilman factoring-rahoitusta yritys välttyisi esimerkiksi korkoriskiltä.

Factoring-rahoitus vaatii yritykseltä myös kirjanpidollisesti paljon. Factoring-kirjanpito voi olla haastavaa ja aikaa vievää erityisesti yrityksille, joissa henkilöstön määrä on melko pieni. Haasteita kirjanpitoon tuovat poikkeustilanteet, joita ovat muun muassa annettujen alennuksien, hyvityslaskujen sekä kurssierojen kirjaaminen. Annetut alennukset, hyvityslaskut ja kurssitappiot pienentävät rahoituslaitokselta saatavaa factoring-luottoa yritykselle. Kirjanpidossa tapahtumat kirjataan muuten normaalisti, mutta vastakirjaukset tehdään aina facto-

ring-luotto-tilille. Esimerkiksi asiakas on maksanut alkuperäisen laskun luotonantajalle, joka puolestaan on suorittanut jo koko factoring-luoton yritykselle. Kyseessä on ollut tilanne, jossa vakuutena on ollut yksittäinen laskusaatava, näin ollen luottosuhde luotonottajan ja -antajan välillä on periaatteessa ohi. Myöhemmin asiakas huomaa vian vastaanottamassaan tuotteessa tai palvelussa, mistä seuraa reklamaatio yritykselle, joka lähettää hyvityslaskun asiakkaalle. Koska hyvityslasku liittyy factoring-rahoituksen vakuutena olleeseen laskusaatavaan, on se myös kirjanpidossa näytettävä niin. Lain mukaan factoring-luotto ei ole yrityksen lopullinen tuotto, minkä vuoksi tilinpäätöksessä jäljellä oleva factoring-luotto on näytettävä taseessa. Tällaisessa tapauksessa tehdyt kirjaukset vaikuttavat oleellisesti yrityksen taseeseen ja tulokseen, minkä vuoksi yritykseltä vaaditaan erityistä huomiota kirjanpitoon. Jos kirjaus tehdään niin, ettei se vaikuttaisi factoring-luottoon, antaa se yrityksen taloudellisesta tilasta vääran kuvan, mikä tarkoittaa, että lain vaatimat oikeat ja riittävät tiedot eivät kirjanpidosta välity. Yrityksellä on hyvä olla käytössään monipuolinen kirjanpidon ohjelma, jossa vaativimpienkin kirjausten suorittaminen onnistuu.

Nykyisin sähköinen laskutus on yleistynyt huomattavasti. Kun yrityksen laskut käsitellään sähköisesti, helpottuu usein myös luotonottajan ja -antajan välinen tiedonanto. Jos yrityksellä on käytössään sähköinen laskutus, vältetään jäljennösten lähettelyltä vielä erikseen kirjeitse luotonantajalle. Luotonottaja pystyy todennäköisesti lähettämään kaiken factoring-aineiston sähköisesti eteenpäin, mikä nopeuttaa ja tehostaa huomattavasti koko factoring-prosessia. Kirjanpito ja siihen läheisesti liittyvät toimet, kuten juuri laskutus, ovat yhä enemmän ja enemmän riippuvaisia tietotekniikasta ja sen kehittymisestä. Erilaiset kirjanpito-ohjelmat usein nopeuttavat kirjanpidon prosesseja, kuten factoring-kirjanpito, mutta samalla valitettavasti lisäävät kustannuksia ja riskejä.

Tutkielmaa tehdessä heräsi erityisesti kysymys factoring-rahoituksen kannattavuudesta luotonottajan kannalta. Kun yrityksellä ei ole tarpeeksi käyttövaroja kustannuksien kattamiseen, on selvää, että factoring-rahoituksen ottaminen on kannattavaa. Ajan myötä yrityksen varatkin lisääntyvät, jolloin factoring-rahoitus ei välttämättä ole enää niin kannattavaa. Käteisvaroja on oltava, jotta yritys selviää liiketoiminnan kustannuksista, mutta ylimääräiset käteisvarat eivät ole koskaan kannattavia yritykselle. Luotonottajan on erittäin tärkeää tehdä laskelmia ja suunnitelmia rahoituksen tarpeellisuuteen liittyen. Lisäksi factoring-rahoituksesta syntyy yritykselle lisäkustannuksia. Kasvat yritykset siis tulevat jossakin vaiheessa tilanteeseen, jossa factoring-rahoituksesta on kannattavaa luopua.

Useat luotto- ja rahoituslaitokset tarjoavat factoring-rahoituksen lisäksi mahdollisuutta koko myyntireskontran hoitoon, mikä tarkoittaa yrityksen kannalta käytännössä sen ulkoistamista. Opinnäytetyötä varten läpikäytyjen aineistojen pohjalta sitä ei kuitenkaan mielestäni kuuluisi mieltää liittyvän itse factoring-rahoitukseen. Tutkielmassa onkin selvennetty, että ulkoista-

minen on luotonantajan tarjoama lisäpalvelu luotonottajalle. Palkkio, joka myyntireskontran hoidosta maksetaan, olisi hyvä käsitellä kirjanpidossa erillisenä tapahtumana factoring-luotosta, koska myyntireskontran hoito ei varsinaisesti kuulu yrityksen rahoituskustannuksiin.

Opinnäytetyön luotettavuutta (reliabiliteetti) voidaan pitää hyvänä, koska tutkielman tekoa varten käytetty aineisto on pääosin kirjallista, joiden tekijöinä ovat alan ammattilaiset ja asiantuntijat. Tämä osaltaan takaa tutkielmassa käytetyn aineiston luotettavuuden ja laadun. Vaikka tutkielma tehtäisiin uudestaan, voidaan olettaa, että tekijästä riippumatta, opinnäytetyön tulokset antaisivat saman kuvan aiheesta. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää factoring-rahoitusta ja -kirjanpitoa luotonottajan kannalta, erityisesti sen tuomia haasteita yritykselle. Tutkielmassa on selvitetty factoring-rahoitukseen oleellisesti liittyviä asioita kattavan kokonaiskuvan saamiseksi. Aihetta ja vaikutuksia on käsitelty monipuolisesti, jotta mahdolliset haasteet on saatu selvitettyä, minkä vuoksi opinnäytetyön vastaavuus (validiteetti) on hyvä.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kuvata factoring-rahoitus kokonaisuutena ja lisäksi perehtyä siihen liittyvään kirjanpitoon. Mielestäni siinä on onnistuttu, aihetta on käsitelty laajasti, mutta samalla syvennytty oleellisiin ja tarpeellisiin yksityiskohtiin. Haastavinta opinnäytetyötä tehdessä oli aiheen rajaaminen. Alun perin tarkoituksena oli käsitellä factoring-rahoitusta niin luotonottajan kuin myös rahoittajan kannalta, mutta aiheen laajuuden vuoksi jouduin rajaamaan sen ainoastaan luotonottajan näkökulmaan. Ehdotukseni jatkotutkielmaa varten olisikin selvittää factoring-rahoitusta rahoittajan näkökulmasta. Idea tutkimusaiheesta syntyi, kun työtehtäviini tuli factoring-kirjanpito, jonka koin aluksi hyvin haastavaksi. Osaksi myös siitä syystä olen pyrkinyt luomaan opinnäytetyöstä mahdollisimman selkeän ja kattavan, mistä tieto on helposti saatavilla. Selkeän opinnäytetyön tekeminen osoittautuikin hieman haasteelliseksi, erityisesti tiedon jäsentelyn osalta. Tavoitteena on ollut luoda kattava tutkielma factoring-rahoituksesta luotonottajan kannalta niin, että lukija saisi käsityksen aiheesta kokonaisuudessaan, mutta samalla myös haettua vaivattomasti tietoa haluamistaan osa-alueista. Mielestäni opinnäytetyön tavoitteessa on onnistuttu. Aihetta on käsitelty laajasti nostamalla esille tärkeimpiä asioita factoring-rahoituksesta luotonottajan näkökulmasta ja käsitellyt asiat on esitetty loogisessa järjestyksessä. Aihetta käsitellään hyvin teoreettisesti ja teksti voi olla usein paikoin hieman raskaslukuista. Lisäksi tutkielman sisällön raskauteen voidaan nähdä vaikuttavan se, että tutkimusaihetta on käsitelty hyvin laajasti, mutta sisällön jäsentelyssä on parannettavaa. Vaikka sisällön ja tiedon jäsentelyssä on jossain määrin epäonnistuttu, on kappaleiden otsikoinnissa ja sisällössä onnistuttu. Mielestäni otsikoinnit ja tekstisisältö vastaavat hyvin toisiaan, minkä ansiosta tutkielma on saatu suhteellisen selkeäksi jäsentelystä huolimatta. Jos tekisin samasta aiheesta opinnäytetyön uudestaan, rajaisin aiheeni jo heti alussa hyvin tarkasti. Opinnäytetyön tekoa aloittaessani ajattelin, että liian rajatusta aiheesta olisi vaikea tehdä laajaa tutkielmaa. Työtä tehdessä huomasin, kuinka tärkeää on asettaa tar-

kat rajat jo heti alussa ja alkaa siitä rakentaa opinnäytetyötä. Lisäksi pyrkisin käsittelemään aihetta tekstissä hieman kevyemmin, jotta teksti ei olisi koko ajan täynnä informaatiota, vaan välissä olisi myös vähemmän teoreettisia kappaleita. Suunnitellessani opinnäytetyötäni tarkoituksena olikin saada mukaan myös asiantuntijan tai asiantuntijoiden haastatteluja. Useista yhteydenotoista huolimatta en kuitenkaan onnistunut niitä saamaan, minkä vuoksi jouduin jättämään ne kokonaan pois tutkielmasta. Koska aihe rajautui vasta myöhemmin käsittämään ainoastaan luotonottajaa, en ehtinyt olla enää yhteydessä esimerkiksi yrityksiin, jotka käyttävät tai harkitsevat factoring-rahoitusta.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut hyödyllinen oppimisprosessi, missä olen päässyt tekemään uutta, mutta samalla myös hyödyntämään aiemmin opinnoissa oppimiani tietoja ja käytäntöjä. Opinnäytetyöstä ja sen tekemisestä olen oppinut, tutkimusaiheen lisäksi, muun muassa tutkimusmenetelmistä ja niiden käytöstä, lähteiden käytöstä ja erilaisten aineistojen puolueettomasta tutkimisesta sekä erottamaan olennaisen ja epäolennaisen tiedon.

## Lähteet

### Kirjalliset lähteet

Alhola, K., Koivikko, A., Rätty, P. & Tuominen, O. 2001. Tilinpäätöksen sisältö ja toteutus. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Kontkanen, E. 2008. Pankkitoiminnan käsikirja. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. 5. uudistettu painos. WSOY oppimateriaalit OY.

Leppiniemi, J. 2011. Tilinpäätäjän käsikirja. WSOYpro Oy.

Martikainen, T. 1998. Rahoituksen perusteet. Porvoo: WSOY - Kirjapainoyksikkö.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2007. Yritysrahoitus. 5. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Tomperi, S. 2007. Käytännön kirjanpito. 14.-16. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Tuhkanen, J. 2006. Korkokäsikirja sijoittajalle ja lainanottajalle. Helsinki: Edita Prima Oy.

### Sähköiset lähteet

Bakker, M., Klapper, L. & Udell, G. 2004. Financing Small and Medium-size Enterprises with Factoring: Global Growth in Factoring - and Its Potential in Eastern Europe. Viitattu 26.01.2012.

<http://siteresources.worldbank.org/DEC/Resources/factoring.pdf>

Borgia, D. & Burgess, D. Reducing the cash gap by factoring. Viitattu 13.06.2012.

<http://www.crfonline.org/orc/pdf/ref15.pdf>

Factors Chain International. 2011. Factoring - Exploring new horizons. Viitattu 13.06.2012.

[http://www.fci.nl/pdf/annual\\_review\\_2011.pdf](http://www.fci.nl/pdf/annual_review_2011.pdf)

Finanssialan keskusliitto. 2008. Luottojakaumat. Viitattu 08.11.2011.

[http://www.fkl.fi/tilastot/Tilastot/Rahoitusyhtioiden\\_tilastot\\_2007.pdf](http://www.fkl.fi/tilastot/Tilastot/Rahoitusyhtioiden_tilastot_2007.pdf)

Finnvera. 2011. Finnveran rooli vientikaupan rahoituksessa. Viitattu 22.03.2012.

[http://www.lahtisbp.fi/easydata/customers/lahti/files/Tapahtumat\\_liitetiedostot/finnvera\\_venajan\\_vientikaupan\\_rahoituksessa\\_191011.pdf](http://www.lahtisbp.fi/easydata/customers/lahti/files/Tapahtumat_liitetiedostot/finnvera_venajan_vientikaupan_rahoituksessa_191011.pdf)

Finnvera. 2012. Finnvera-takaus. Viitattu 22.03.2012.

<http://www.finnvera.fi/Tuotteet/Takaukset/Finnvera-takaus>

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirjanpitolain muuttamiseksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Viitattu 23.02.2012.

<http://www.edilex.fi/virallistieto/he/20040126>

Helsingin Seudun Kauppakamari. 2005. Muu yritys juridiikka; Perintä. Viitattu 24.03.2012.

[http://www.helsinginkauppakamari.fi/index.phtml?1305\\_m=1306&1305\\_o=20&s=157](http://www.helsinginkauppakamari.fi/index.phtml?1305_m=1306&1305_o=20&s=157)

Helsingin Seudun Kauppakamari. 2011. Jäsentiedote: Lakiasiat, Luottotappiot. Viitattu 24.03.2012.

<http://jasentiedote.chamber.fi/index.php/jasentiedote/Lakiasiat/Luottotappiot>

The Wall Street Journal. How to use factoring for cash flow. Viitattu 15.06.2012

<http://guides.wsj.com/small-business/funding/how-to-use-factoring-for-cash-flow/>

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus. Viitattu 23.03.2012.  
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62001CC0305:FI:HTM>

Laki saatavien perinnästä 22.04.1999/513. Viitattu 24.03.2012.  
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990513>

Päätöksen/lausunnon numero 1712. Viitattu 23.02.2012.  
<http://www.edilex.fi/oikeuskaytanto/kila/1712?archive=1>

Ristolainen, T. 2007. Opinnäytetyöraportti: Luottovakuutus osana luotonhallintaa Case GNT Finland Oy. Viitattu 10.11.2011.  
<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/9159/Ristolainen.Tiina.pdf?sequence=2>

Suomen pankki. 2010. Yritysten rahoituskysely. Viitattu 08.11.2011.  
[http://www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/selvitykset\\_ja\\_raportit/rahoituskyselyt/Documents/Yritysten\\_rahoituskysely\\_2010.pdf](http://www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/selvitykset_ja_raportit/rahoituskyselyt/Documents/Yritysten_rahoituskysely_2010.pdf)

Suomen pankki. 2012. Euron kurssi pohjoismaiden kruunuja vastaan. Viitattu 17.02.2012.  
[http://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/valuuttakurssit/Pages/tilastot\\_valuuttakurssit\\_sek\\_nok\\_dkk\\_pv\\_chrt\\_fi.aspx](http://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/valuuttakurssit/Pages/tilastot_valuuttakurssit_sek_nok_dkk_pv_chrt_fi.aspx)

Tilastokeskus. 2011 Yritysrekisterin vuositilasto. Viitattu 19.06.2012.  
<http://www.stat.fi/til/syr/index.html>

Timmermans, E. 2006. Market analysis on factoring in EU 25+2. Viitattu 15.06.2012.  
[http://www.ifgroup.com/data/CR/CR-general\\_report.pdf](http://www.ifgroup.com/data/CR/CR-general_report.pdf)

## Kaaviot ja kuvat

Kaavio 1: Factoring-rahoituksen vaiheet (Kontkanen 2008, 161; Leppiniemi 2009, 142; Tuhkanen 2006, 231). .....	17
Kuva 1: Factoring-luoton kirjaukset tiliristikossa (Niskanen & Niskanen 2007, 230).....	30
Kuva 2: Alennuksien kirjaus tiliristikossa (Tomperi 2007, 75). .....	31
Kuva 3: Hyvityslaskun kirjaus tiliristikossa (Tomperi 2007, 53). .....	31
Kuva 4: Kursserojen kirjaus tiliristikossa (Suomen pankki; Tomperi 2007, 82). .....	32
Kuva 5: Luottotappion kirjaus tiliristikossa (Tomperi 2007, 81).....	32



## Taulukot

Factoring-rahoituksen määrä euroissa 1998-2003 (Bakker, ym. 2004, 2).